

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tópark Óvoda és Általános Iskola

2051 Biatorbágy, Sasbérc utca 1.

OM-azonosító: 201338

Biatorbágy, 2023. május 25.

Hatályos: 2023. szeptember 1-jétől

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
I. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM.....	5
I.1. Az óvodai pedagógiai program megalkotása, a programválasztás indokai.....	5
I.2. Az óvodai nevelés céljai, nevelési alapelvek és értékek.....	7
I.3. Az óvodai nevelés általános feladatai	8
I.4. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok, tevékenységek, gyermekvédelemmel összefüggő feladatok	11
I.5. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái, az óvoda kapcsolatai.....	12
I.6. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	13
II. ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM.....	13
II.1. Nevelő – oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei.....	13
II.2. A nevelő - oktató munkánk céljai és feladatai.....	15
II.3. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai.....	15
II.4. A tanuló részvétele az intézmény döntési folyamataiban	17
II.5. A pedagógusaink helyi feladatai, a csoportvezetői/osztályfőnöki munka tartalma, a csoportvezető/osztályfőnök feladatai	18
II.6. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	19
II.7. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	20
II.8. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása.....	21
II.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink	22
II.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk	23
II.11. Kapcsolattartás a tanulókkal	24
II.12. Kapcsolattartás a szülőkkel.....	25
II.13. Kapcsolattartás az iskola egyéb partnereivel	26
II.14. Az iskolaváltás, valamint a tanuló fel- és átvételének szabályai	27
II.15. Átjárhatóság biztosítása.....	28
II.16. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	28
III. HELYI TANTERV	32
III.1. A választott kerettanterv megnevezése.....	32
III.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	34
III.3. Sajátos pedagógiai módszerek	38
III.4. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	39
III.5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	41
III.6. Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	41

III.7. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	42
III.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	43
III.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje	44
III.10. Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei, korlátai.....	45
III.11. Ellenőrzés, értékelés módja	46
III.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	49
III.13. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	49
III.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	50
III. 15. Magasabb évfolyamra lépés feltételei	50
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	
1. A szabályzat elfogadása és jóváhagyása.....	
2. Legitimációs záradék	
MELLÉKLET	
1. Helyi óvodai nevelési program	
FÜGGELÉK	
1. A pedagógiai program szabályozását meghatározó jogszabályok	
2. Alapító okirat.....	

„Lehet a gyermeket könyvből nevelni, de minden gyermekhez más könyv kell!”

Thomas Gordon

BEVEZETÉS

Iskolánk 2019 szeptemberében kezdte meg működését, mint általános iskola, hat évfolyammal.

Az iskolaalapítás gondolata azonban már korábban felmerült, 2016-2019 között, a tanulócsoporthoz tartozó oktatás ideje alatt. Az ebben az időszakban felhalmozódott pedagógiai tapasztalatokat összegyűjtve, rendszerezve kristályosodtak ki az intézményesített keretek közt folyó nevelés-oktatás megvalósításának lehetőségei. A közoktatásban eltöltött évek tapasztalatai szintén hozzájárultak a folyamathoz, illetve az elmúlt három tanév működtetése tovább gazdagította a tapasztalatok tárházát, s mára kialakult az a pedagógiai értékkatalógus, melynek mentén szervezzük az iskolánkba járó tanulók alapfokú nevelési – oktatási folyamatát 8 évfolyamon. Azonban a szülők által folyamatosan megfogalmazott újabb igény pedagógiai szemléletünk kitágítását követelte meg, azaz új szervezeti struktúrát hívott életre: 2023 szeptember 1-jétől, mint többcélú köznevelési intézmény, óvodai nevelési feladatokat is ellát iskolánk. Az új szerkezet lehetővé teszi, hogy akár kora gyermekkortól az intézményünk által képviselt szellemiségben neveljük a hozzánk járó gyermekeket, megkönnyítve ezzel az óvodából iskolába való átmenetet, biztosítva az iskolai életre való felkészítést, azaz egy érzelmileg törésmentes folyamatosságot az óvoda és az iskola között.

Pedagógiai gondolkodásunkat nagymértékben meghatározzák a reformpedagógia alapértékei, az élménypedagógia, a projektoktatás módszertana, a demokratikus iskola elvei és berendezkedése, a nyitott oktatás rendszere, valamint a Montessori-módszer önálló tevékenységen és önellenőrzésen alapuló eszközrendszeréből is merítünk.

Pedagógiánkat a korszerű pszichológiai irányzatok kutatási eredményeire alapozzuk. A pedagógus szerepét az oktató szerepből a pedagógiai folyamatokat a háttérből irányító, segítő, támogató szerepbe helyezzük. Törekvésünk, hogy tanulóinkhoz empátiával, pozitívan, elfogadással közelítsünk. Mindennapi kommunikációnkban arra törekszünk, hogy tanulóink erőszakmentesen, a saját és a többiek szükségleteit is figyelembe véve éljék a mindennapjaikat.

Az iskola működésében hangsúlyos az a felfogás, hogy a pedagógusok és a diákok partnerei egymásnak. Döntéseinket lehetőség szerint közösségi szinten, a tanulókat is bevonva hozzuk, teret adva a közösségi szabályalkotásnak, a diákok önszerveződésének.

Elveinket meghatározzák a pozitív pszichológia kutatásai is. Célunk, hogy a tanulás stresszmentes légkörben, a tanulói képességeket, érdeklődést figyelembe véve folyjon, tudatosan keresve azokat a helyzeteket, amelyek a kiegyensúlyozott lelkiállapot megteremtését segítik, illetve fejlesztik az érzelmi intelligenciát.

Törekszünk arra, hogy a hagyományos iskola döntően verbális és matematikai-logikai túlsúlya mellett meg tudjanak jelenni más tanulási módok is, segítve ezzel minden tanuló egyéni tanulási útját. Tanulóink munkájához, teljesítményéhez fejlődési szemlélettel közelítünk, maximálisan hiszünk a fejlődés lehetőségében.

Célunk, hogy minden tanuló bejárhassa a maga egyéni tanulási útját, a maga tempójában ismerhesse meg erősségeit, biztosítva a folyamathoz egyfajta szabadságot, melynek keretein belül egyre önállóbban tud eszközöket és módszereket választani saját tanulási folyamatához. Ennek megteremtéséhez a nyitott tanulás („open learning”) gyakorlatát tartjuk alkalmasnak, inspirálódva a nemzetközi szakirodalomból, és az új pedagógiai módszereket alkalmazó országok intézményeinek elméleteiből és gyakorlataiból.

Az óvodai nevelési program alapját a tevékenységközpontú nevelésre építő szemlélet határozza meg, mely az eddig felvázolt pedagógiai szemléletünk alapjait képező Montessori-módszerrel jól harmonizál.

Porkolábné dr. Balogh Katalin munkásságából a fejlődés eme szenzitív periódusában megvalósuló képességfejlesztést tekintjük irányadónak.

Az óvodai nevelésben dolgozó pedagógusok intézményünk nevelőtestületének szerves részét képezik. Alapvető fontosságú, hogy szemléletmódjuk közvetítse azokat a nevelési elveket, értékeket, amelyekre az iskolai pedagógiai munka épül. Ebből kiindulva nem különülnek el egymástól szignifikánsan az óvodai és iskolai nevelés alapfeladatai, az életkori sajátosságok azok a különbözőségi pontok, amelyek eltérést indikálnak a feladatokban.

Az iskolai pedagógiai program nem tanulóspecifikus részei az intézmény minden egysége számára érvényes elveket, alapértékeket, célokat, feladatokat, eljárásrendeket fogalmaz meg, így az óvodai pedagógiai program az iskolai neveléstől eltérő, óvodaspecifikus elemeket tartalmazza.

I. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

I.1. Az óvodai pedagógiai program megalkotása, a programválasztás indokai

Óvodai nevelésünk pedagógiai alapelveit a bevezetőben meghatározott pedagógiai szemlélet, továbbá az Óvodai nevelés országos alapprogramja határozzák meg. Ezeken felül óvodai pedagógiai programunkba beemeljük a Porkolábné dr. Balogh Katalin és munkacsoportja által alkotott Komplex prevenció óvodai program elemeit is, adaptálva a helyi sajátosságokra.

Mindezek, illetve az iskolai nevelési – oktatási program lehetővé teszik, hogy egységes szemlélettel nevelhessük hároméves kortól az általános iskola nyolcadik évfolyamának végéig az intézményünkbe járó gyermekeket.

A Komplex prevenció óvodai program adaptációja a helyi sajátosságokra

Az óvodai nevelés sikeresnek tekinthető, ha megfelelő környezetet teremt ahhoz, hogy a gyermek a belsőérésének megfelelő ütemben fejlődjön, az első intézményi közösségébe sikeresen beilleszkedjen, illetve eljusson az iskolaérettség azon fokára, amely lehetővé teszi, hogy az általános iskola első évét megfelelő képességstruktúrával megkezdhesse.

Az óvoda feladata tehát ennek a szenzitív időszaknak a maximális kihasználása annak érdekében, hogy a gyermek természetes fejlődési szakaszait megtámogassa a nevelés és a fejlesztés eszközeivel.

Ezért az óvodapedagógus kiemelt figyelmet kell szenteljen az egyéni fejlődés megfigyelésének és megtámogatásának.

A tevékenységközpontú nevelés középpontjában a harmonikus és egészséges személyiség fejlesztése áll, mely a gyermeket körülvevő világ iránti természetes érdeklődésre épít. A mesékbe, zenés játékokba, dalokba, mozgásos és vizuális tevékenységekbe, az életkornak megfelelő természetismereti és matematikai játékokba ágyazott komplex tartalmak juttatják őt közelebb a megismeréshez, a belső motivációból induló részvételen keresztül az önálló tapasztaláshoz.

A programból pedagógiai programunkba integráljuk a mozgásfejlesztés gyakorlatát, a gyermek megismerésének és fejlődésének nyomon követését szolgáló eszközöket és módszereket. Ez a programrész olyan fejlesztőpedagógiai szemléletet ad, mely segít a különböző gyermeki tevékenységbe a fejlesztést is integrálni, célul tűzve ki a potenciális tanulási nehézségek megelőzését.

Ehhez az óvodapedagógusoknak érteni kell, hogy tevékenységük a “gyermek érési folyamataihoz igazított, életkori sajátosságainak megfelelő, ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő támasznyújtás, amely az éppen fejlődő pszichikus funkciók kibontakozásához biztosít szociális és tárgyi környezetet.” (Porkolábné dr. Balogh Katalin)

Ebben a szemléletben az óvoda és az általános iskola nevelési-oktatási filozófiája egységet képez. Ez a szemlélet biztosítja, hogy a gyermekek egyéni haladási tempóját tiszteletben tartsuk, ne akarjuk a gyermekeket egymáshoz, vagy egy sztenderdhez ebben a korai életszakaszban hasonlítani, hanem lehetővé tegyük, hogy a fejlődése harmonikus maradjon. Az óvodapedagógus fejlesztő-támasznyújtó munkája után nem jelentkezik törés az óvoda és iskola között sem, hiszen az általános iskolában is tovább folytatódhat az egyéni haladási terv szerinti nevelés-oktatás.

Ez az egységes pedagógiai munka garantálja, hogy a közösségi nevelésben nálunk teljes időt eltöltött gyermekek, tanulók a személyiségüket a lehető leginkább kibontakoztathassák. A program kiemelten kezeli a mozgást, mint az értelmi fejlődés megalapozásának legfontosabb eszközét. A mozgásos lehetőségek bővítésével nemcsak a testi fejlődést segíti elő, hanem a mozgásos viselkedést is fejleszti; a válaszkészséget, a kontrollfunkciókat és figyelmi funkciókat fejlesztve jelentős hatással bír a gyermek én-kontroll funkcióira, ezáltal viselkedésére, szociális készségeire és énképére, önellfogadására.

A gyermek fejlődésének nyomon követésére használt módszerek, eszközök:

- ✓ személyiséglap;
- ✓ megfigyelési szempontok;
- ✓ mozgásfejlettséget mérő lap;
- ✓ testséma fejlettségének mutatói,
- ✓ a gyermek téri tájékozódásának, térbeli mozgásának fejlettsége;
- ✓ a gyermek értelmi fejlettsége;
- ✓ a gyermek finommotoros koordinációjának fejlettsége emberrajz alapján;
- ✓ a gyermek nyelvi kifejezőképességének fejlettsége;
- ✓ a gyermek szociális fejlettsége;
- ✓ a gyermek szociális érettségének fejlettsége.

Az értelmi és szociális készségek, képességek fejlődésének területei:

- ✓ egészséges életmód;
- ✓ testi fejlettség;
- ✓ anyanyelv, mese, vers;
- ✓ ének-zene, énekes játék;
- ✓ rajzolás, mintázás, kézimunka;
- ✓ külső világ tevékeny megismerése;
- ✓ matematikai alapkészségek, elvont fogalmi gondolkodás;
- ✓ tanulás, figyelem, emlékezet, gondolkodás, képzelet;
- ✓ szocializáció, társas kapcsolatok;
- ✓ érzelmi fejlettség;
- ✓ munka jellegű tevékenységek;
- ✓ játék.

Az óvodapedagógus – szükség esetén - kiegészítheti a megfigyelést szakember (fejlesztőpedagógus, pszichológus) által végzett egyéb tesztekkel, amennyiben a fejlődés esetleges elmaradásai vélelmezhetőek. A szülő együttműködését várjuk a megfelelő szakember felkeresésében, amennyiben az óvodában vagy az általános iskolában nincs megfelelően képzett szakember az adott terület felmérésére. A nagyobb elmaradások esetén az óvodapedagógus segítséget kér az illetékes pedagógiai szakszolgálattól.

A fejlettségmérő lapok minden tanév októberében és májusában, egy felmérő időszak eredményeképpen készülnek el, az abban foglaltakat az óvónő visszajelzi a szülőknek egy fogadóóra keretében.

Az óvodapedagógus kötelezően jelzi a szülőnek, ha az utolsó óvodai évben nem látja biztosítottak, hogy a gyermek megfelelő iskolaérettséget tud elérni, és ezért szakértői bizottsági vizsgálatot tart indokoltnak. Ha az Oktatási Hivatal a gyermek óvodai nevelését javasolja további egy tanévre, úgy – ha nem állapít meg a szakértői bizottság sajátos nevelési igényt – az óvoda erre férőhelyet biztosít,

amennyiben a szülő is egyetért ezzel.

Az óvoda-iskola átmenet megfigyelésére az iskola első félévének végén az iskolai fejlettségmérő lapot tölti ki a tanító, és ezt visszajelzi az óvodának, ezzel zárul az óvodai fejlődés és a prevenció tevékenység megfigyelése.

Óvodai pedagógiai programunk alapelvei tehát:

- ✓ gyermekközpontúság;
- ✓ a nevelés elsődlegességének hangsúlyozása;
- ✓ nyugodt, meleg, szeretetteljes nevelési légkör;
- ✓ esztétikus környezet megteremtése;
- ✓ a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése;
- ✓ törekvés az esélyegyenlőség megteremtésére;
- ✓ elegendő idő, hely és eszköz biztosítása a különböző tevékenységek gyakorlásához;
- ✓ a gyermekek differenciált egyéni fejlesztése a csoport, a közösség keretein belül;
- ✓ a gyermek egyéni érdeklődéséhez igazított tartalmak beemeléseinek lehetősége;
- ✓ a gyermek fejlődéséhez sürgetésmentes egyéni utak keresése;
- ✓ a gyermekek számára a lehető legnagyobb szabadságfokú mozgástér biztosítása;
- ✓ a gyermeki önállóság határainak fokozatos szélesítése;
- ✓ a gyermek tisztelete, jogainak érvényesítése;
- ✓ a gyermek mozgásigényének kielégítéséhez megfelelő feltételek biztosítása;
- ✓ az óvodapedagógusok szakmai önállóságának érvényesülése;
- ✓ az óvodapedagógusoknak lehetőség biztosítása a folyamatos szakmai továbbképzésre, önfejlesztésre.

(Részletesebben lásd: Melléklet!)

1.2. Az óvodai nevelés céljai, nevelési alapelvek és értékek

A Tópark Óvoda és Általános Iskola nevelőtestülete vallja, hogy a gyermek minden életkori és fejlettségi szinten teljes életet élő individuum, ezért az óvodai nevelésnek, a gyermek fejlődésének és életkorának megfelelő környezeti feltételekkel, biztosítani kell a nyugodt, békés, családi légkörű hétköznapiakat, melyekben a gyermek kiteljesítheti önmagát. Az óvodai nevelésnek célja az iskolára való felkészítés is, mely megvalósul azáltal, hogy a gyermek tudatosan tervezett nevelési helyzetekben az együttműködés és kommunikáció során, a spontán érés révén és a tudatos képességfejlesztéssel felkészül az előtte álló életfeladatokra. A legfontosabb a gyermek jelene, melyet szeretnénk, ha teljes mértékben megélhetne.

Az óvodai nevelés feladata, hogy megteremtse azokat a nevelési helyzeteket, amelyekben a gyermek tevékenysége a lehető leghatékonyabb hatással bír fejlődésére. A kis létszámú, családi közeg elősegíti, hogy az elsődleges szocializációs tér, azaz a család természetes folytatása legyen az óvodai környezet, segítve ezzel a gyermek társadalomba való beilleszkedési folyamatát, a családból a társadalmi közegbe való átmenetet. A nevelés során kiemelt fontosságú a holisztikus szemlélet, a testi és lelki szükségletek mindenoldalú kielégítésének fontossága. Iskolai gyakorlatunkból átvéve, a napi beszélgetőkörökben, illetve a kis létszámú, vegyes életkorú csoportokban zajló személyközi interakciókban ezek a szükségletek kielégítést nyerhetnek.

Ebben a személyközi interakcióban értéként jelenik meg az óvodapedagógus, aki saját személyiségével, a környezeti tényezők és a tevékenységek folyamatos és tudatos tervezésével, összehangolásával irányítja az óvodai nevelést, elősegítve ezzel a gyermek fejlődését. Értéként jelenik meg a csoport, mint az a szocializációs közeg, ahol nyugodt, szeretetteljes közegben, biztonságosan begyakorolhatók az érintkezés szabályai, az együttműködés formái.

Pedagógiánk egyik alapelve egyfajta szabadság biztosítása az ismeretsajátítás folyamatában, azaz a

pedagógusi irányítás mellett lehetőséget kap a tanuló eszközök, módszerek tekintetében önálló választásra. Óvodás korban a változatos tevékenységekben való spontán részvétel során már alakul, fejlődik ez az önszervező képesség, elég, ha egy építőjáték konstruktív folyamatát megvizsgáljuk: a gyermek elképzel egy formát, amit meg szeretne építeni, ez az érdeklődés motiválja őt az építőjáték elővételére, az építkezés megkezdésére. A játéka során meg kell szerveznie saját munkáját: milyen elemekből, milyen műveletekkel tud eljutni a céljához. Ebben saját magát irányítja: megválasztja a helyet, az időt, a társakat, az anyagokat, eszközöket, az építkezés módját. Spontán játéka során tehát erősödik ez a képessége, amelyre később, az iskolai nevelési-oktatási helyzetekben támaszkodhat a pedagógus.

I.3. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A személyiségértékek, tulajdonságok, képességek közül, az egyoldalú fejlesztés elkerülésével, kiemelten alapozza meg az alábbiakat:

- ✓ az egészséges életmód kialakulását;
- ✓ az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósulását;
- ✓ az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulását.

Ezeknek a feladatoknak a szem előtt tartása a napi nevelő-oktató munkában minden pedagógus, a gyermekekkel közvetlenül foglalkozók, segítők feladata.

Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód alakításának területei, hozzájuk kapcsolódó feladatok:

Gondozás, önkiszolgálás

- ✓ A gondozás szervezeti keretei, formái a gyerekek higiénés szokásainak kialakítását kell, hogy szolgálják.
- ✓ A gondozás szorosan kapcsolódik a játékhoz, a munkajellegű feladatokhoz, a tanuláshoz.
- ✓ Lehetővé tesszük a gyerekek számára, hogy egyéni szükségleteinek megfelelően a gondozási műveleteket saját ütemük szerint hajtsák végre.

Testápolás, tisztálkodás

- ✓ E kategóriába tartozik a mosakodás, a kéztörölés, a fogmosás, a fésülködés, a zsebkendő, a WC használata. Mindezek helyes elsajátítása a fertőzések, a betegségek megelőzésére szolgálnak, és a gyermekek komfortérzetét biztosítják.
- ✓ Feladatunk a higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása, a személyi higiénia feltételrendszerének megteremtése. Megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatásával, az egészséges életmód szabályainak automatizálásával az egészségügyi szokások kialakítása és a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Öltözködés

- ✓ A test védelmét szolgálja az időjárás változásaival szemben, és a gyermeki önállóságot, ízlésvilágot alapozza meg.

Mozgás

- ✓ Belső igény, élmény a gyerekek számára, amit felszabadultan, jókedvűen, örömmel végez.
- ✓ Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- ✓ A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése: folyamatos testedzés, testi nevelés, prevenció, tartózkodás és tevékenykedés a szabadban.

Pihenés

- ✓ A gyerekek egyéni alvásigényének kielégítését, testi fejlődését szolgálja. Fontos a szoba levegőjének cseréje, a külső zavaró ingerek megszüntetése, a kényelmes fektető, az alvóruha,

illetve a nyugodt pihenés és alvás légkörének megteremtése.

- ✓ Az óvodapedagógus részéről fontos a gyermekek tevékenységéhez igazodó hangnem.
- ✓ Az alvás, pihenés időtartama a gyermekek igényeitől függ. Nyugalmukat biztosítani kell az óvodapedagógusoknak, tiszteletben tartva az egyéni szokásokat.

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

- ✓ A gyerekek egészséges fejlődésének fontos feltétele.
- ✓ Az étkezési szokásrendszer önkiszolgálással, a középső és nagycsoportos korosztályúaknál részben naposi tevékenységgel alapozódik.
- ✓ Fontos az esztétikus terítés, a kulturált étkezési szokások betartása. A megjelölt időkereten belül a gyermek az étkezés időpontját a tízórainál és az uzsonnánál maga választja meg, az ebédet is egyéni tempóban fejezi be.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- ✓ A szokások elsajátítása folyamán kialakulnak egészséges életmódbeli készségei, jártasságai.
- ✓ Szükségeit képes késleltetni, önállóan kielégíteni.
- ✓ Szem - kéz koordinációja megfelelő, képes ujjai tudatos irányítására, az eszközök önálló használatára. A tisztálkodási eszközökre vigyáz, tisztán tartja, használat után a helyére teszi.
- ✓ Megtanul önállóan tisztálkodni, öltözködni, ismeri, alkalmazza a higiénés és esztétikus étkezési szokásokat. Képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani. Szívesen fogyaszt zöldséget, gyümölcsöt, magvakat.
- ✓ Tudatosan részt vesz saját testi-lelki komfortérzetének kialakításában, igényli ezt. Vigyáz ruhája, környezete rendjére, tisztaságára. Alakul igénye a rend megteremtésére. Ismeri a szelektív hulladékgyűjtés okát, mikéntjét.
- ✓ Képessé válik önmaga és társai segítésére.
- ✓ Életkorának megfelelően edzett, teherbíró, mozgása összerendezett, jó állóképességgel rendelkezik. Elkezdődik az első alakváltozás.
- ✓ Ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége.

Az óvoda minden körülmények között érzelmi biztonságot nyújtó kell legyen, fontos a következetes, állandó értékrend mellett a derűs, kiegyensúlyozott, barátságos, szeretetteljes légkör kialakítása.

Mindezt szükséges, hogy

- ✓ a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhék;
- ✓ az emberi kapcsolatokat, interakciókat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze, az alkalmazottak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet töltsön be;
- ✓ az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- ✓ az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (többek között az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása. A szokás- és szabályrendszer közös kialakítása – a mindennapok támogatása mellett – személyiség- és közösségformáló erővel bír, valamint része az erkölcsi nevelésnek is (szabályok betartása, betartatása).

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és

szépre, mindazok megbecsülésére.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Ismeri a közösségben megkívánt viselkedéskultúrát.
- ✓ A csoport szokás- és szabályrendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti.
- ✓ Ismeri és betartja az udvariassági szokásokat, érkezéskor, távozáskor köszön.
- ✓ Képes a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.
- ✓ Képes társaival kooperatívan együttműködni, megtalálja a helyét a közösségben.
- ✓ Szükség esetén segíti az arra rászorulókat.
- ✓ Konfliktushelyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg, szükség szerint felnőtt segítségét kéri.
- ✓ Érzelmien, indulatain korának megfelelő módon tud uralkodni, többnyire nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus viselkedés jellemzi.
- ✓ Bátran, de kulturáltan mondja el véleményét.
- ✓ Korának megfelelően kialakult a felelősségérzete, képes egyszerű döntések önálló meghozatalára.
- ✓ A felnőtteket és munkájukat tiszteli.
- ✓ A közösség érdekében szívesen vállal megbízatást, munkát.
- ✓ Alakulóban van a feladattudata, türelemre, kitartásra képes.
- ✓ Igényes a saját tevékenységével szemben.
- ✓ Szereti és korának megfelelően védi a természetet, megbecsüli és tiszteletben tartja az élővilágot.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – helyes mintaadással és szabálykövetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Nevelés közben az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére, a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése, az ezekhez szükséges ösztönző, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő környezet biztosítása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Korának megfelelően kialakult a pontos érzékelése, észlelése.
- ✓ Képes vizuális, auditív differenciálásra.
- ✓ Térbeli viszonyokat képes felismerni, megnevezni.
- ✓ A keresztcsatornák működése korának megfelelő.
- ✓ Az önkéntelen bevézés mellett megjelenik a szándékos bevézés is.
- ✓ Figyelme korához képest tartós.
- ✓ Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás jellemző.
- ✓ Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- ✓ Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol.

- ✓ Szókincse korának megfelelő.
- ✓ Jól használja a metakommunikációs eszközöket.
- ✓ Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel.
- ✓ Társára odafigyel, türelmesen meghallgatja mondanivalóját.
- ✓ A közölt információt megérti.
- ✓ A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használja.
- ✓ Bátran kérdez.
- ✓ Verbális emlékezete korának megfelelő.
- ✓ Egyszerűbb történetet, mesét képes önállóan is elmondani.
- ✓ Ismeri és használja az udvariassági szavakat.
- ✓ Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- ✓ Élményeit és gondolatait el tudja mondani.

I.4. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok, tevékenységek, gyermekvédelemmel összefüggő feladatok

A pedagógiai program iskolai vonatkozású részében a fenti címben szereplő részterületek több helyen is szerepelnek (Lásd: II.6., II.10., III.8.!). Az e területeken megfogalmazottak érvényesek az óvodai intézményegységre is, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy a gyermekek egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve, ezért törekszünk a veszélyeztetettségük megelőzésére, illetve megszüntetésére. (Intézményünkben, profilját tekintve, nem számolunk anyagi nehézséggel küzdő családokkal, amennyiben ilyen előfordulna, segítjük a családokat a támogatási lehetőségek ismertetésével.)

Célok:

- ✓ A gyermeki jogok maradéktalan érvényesülése.
- ✓ A gyermek testi-lelki egészségének megóvása.
- ✓ Megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés.
- ✓ Gyermekközpontú, családtámogató szemlélet kialakítása.
- ✓ A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.
- ✓ Megfelelő időben kezdhessék meg iskolai tanulmányukat a gyermekek.

Feladatok:

- ✓ Óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés anamnézis elkészítésével.
- ✓ Gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek megismertetése, érvényesítése.
- ✓ A gyermekek jogainak fokozott védelme a jogszabályok naprakész ismeretében.
- ✓ Felvilágosítás, balesetvédelmi előírások betartatása, a veszélyhelyzetek feltárása és elhárítása a testi-lelki egészség megóvása érdekében.
- ✓ Szükség esetén szakemberek bevonása a problémahelyzetek (pl.: beilleszkedési, magatartási, pszichés) kezelésébe.
- ✓ Rendszeres teammunka az óvodapedagógusok, szükség esetén külső szakemberek részvételével (esetmegbeszélések).
- ✓ Rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel.
- ✓ Egyéni bánásmód.
- ✓ Magatartási függőség, esetleges bántalmazás megelőzése.
(Családot, gyermeket megillető kedvezmények ismerete, megismertetése a családokkal.)

I.5. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái, az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatát, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A gyermekek életvitelét a családok szokásrendszere határozza meg, ezért fontosnak tartjuk, hogy megismerjük azt, illetve törekszünk az óvodai szokásrendszer megismertetésére, hogy a kettőt összehangolva, közösen együttműködve fejlesszük a gyermekeket, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Nyitottak vagyunk a családok problémái iránt, lehetőségeinkhez mérten mindenben partnerként segítünk, a jó kapcsolat kialakításában kezdeményezők vagyunk, de mi is elvárjuk az őszinte, segítőkész együttműködést. Ebben a munkában csak akkor lehetünk eredményesek, ha megismerjük partnereink igényeit, elégedettségét és elégedetlenségét.

Az együttműködés egy folyamat, amelyet nem csak időszakos cselekvések sorozatának tekintünk. Pontosan kell tudnunk, hogy mit várunk el egymástól, amelynek alapja a rendszeres véleményfeltárás, ami a minőségbiztosítás megvalósításának is egyik fontos alappillére.

Célok:

- ✓ A szülő, gyermek, pedagógus, segítő szakemberek hatékony együttműködése, kommunikációja.
- ✓ Az óvoda és családok egymás iránti tiszteletének, bizalmának erősítése.
- ✓ Kölcsönös segítségnyújtás, a pedagógiai együttműködési formák, lehetőségek feltárása.
- ✓ A gyermekeken keresztül pozitív hatás gyakorlása a szülőkre.
- ✓ Közösségépítés.

Feladatok:

- ✓ Az együttműködés érdekében az óvoda alapelveinek, céljainak, feladatainak összehangolása a családi neveléssel.
- ✓ A hagyományos együttműködési formák felülvizsgálata, a jól működők továbbfejlesztése, a kevésbé jól működő formák elhagyása.

Együttműködés formái:

- ✓ beiratkozás előtt: szülői tájékoztatók, nyílt napok tartása az intézmény pedagógiai szemléletének megismertetése céljából;
- ✓ szülői szervezet működtetése;
- ✓ fogadóórák, szülői értekezletek, megbeszélések;
- ✓ közös kulturális programok;
- ✓ közös ünnepek.

A kapcsolattartás leggyakoribb formái:

- ✓ napi szintű, rövid, személyes beszélgetések a gyermek napi mentális létére vonatkozóan;
- ✓ fogadóórák, szülői értekezletek, megbeszélések;
- ✓ rendezvények, közös programok;
- ✓ online kapcsolattartás;
- ✓ faliújság.

Az óvoda kapcsolatai:

- ✓ az intézmény fenntartójával,
- ✓ az iskola vezetésével, alkalmazottaival;

- ✓ társintézményekkel (elsősorban hasonló fenntartású intézményekkel);
- ✓ szükség esetén a pedagógiai szakszolgálat illetékes intézményeivel;
- ✓ szükség esetén az illetékes gyermekjóléti intézményekkel;
- ✓ egészségügyi szervezet alkalmazottaival: iskolaorvos, iskolai védőnő, fogorvos;
- ✓ közművelődési intézményekkel (színházak, múzeumok, zenei szolgáltatást nyújtó intézmények...)
- ✓ szakmai szervezetekkel (óvodák, területi pedagógiai és oktatási központ...).

I.6. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

A pedagógiai program iskolai vonatkozású részében részletesen kidolgozottak azok az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek (Lásd: II.7., II.8., III.4.!), amelyek jellemzik intézményünket. Az e területen megfogalmazott célok, feladatok érvényesek az óvodai intézményegységre is, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan.

Az óvoda feladata, hogy tevékenységközpontú szemlélettel megalapozza ezeket a folyamatokat, hogy iskoláskorra a mindennapok részévé váljon az a gyakorlat, amely későbbiekben, kitágítva az ismereteket, tevékenységi formákat, egy tudatos, észszerűen cselekvő életformához vezet.

Az életkori sajátosságokhoz igazodóan kiemelten kezeljük az alábbi területeket:

- ✓ a gyermekek lelki szükségleteinek kielégítése, lelki egészségvédelem;
- ✓ napi mozgásigény kielégítése, testi egészség védelme, erősítése;
- ✓ a testápolás, az öltözködés, az étkezés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése, mint a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés alapvető színterei;
- ✓ a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, biztonságos, stresszmentes, esztétikus, rendezett környezet megteremtése és megőrzése;
- ✓ a viselkedési függőségek megelőzése;
- ✓ a bántalmazás megelőzése;
- ✓ balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás;
- ✓ a környezet „építésére” (otthonosabb, szebb) irányuló szokások alakítása;
- ✓ a természet szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére, védelmére, a környezet megóvására irányuló szokások alakítása;
- ✓ ismeretek nyújtása a játék, a munkatevékenység (pl. növény- és állatgondozás), a művészetek (vers, mese, ének, zene, különféle ábrázolásmódok...) felhasználásával.

II. ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

II.1. Nevelő – oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

A tanuló fejlődésére nem egy egyenletes, fokról fokra felfelé haladó útként tekintünk, hanem elfogadjuk azt, hogy a fejlődés során vannak megtorpanások, stagnáló időszakok, visszaesések, kiugró fejlődési szakaszok, életkortól függetlenül.

Célunk, hogy tanulóink minél közelebb kerülhessenek valódi énjükhöz, és megtanulják kibontakoztatni a bennük rejlő lehetőségeket.

Szeretnénk megismerni és támogatással kísérni őket azon az úton, amelyet érdeklődésükkel és tehetségükkel kijelölnek maguknak.

Fontosnak tartjuk az egyensúly megteremtését az iskolai élet során is. Szeretnénk tanulóink számára olyan tanulási klímát biztosítani, ahol megfelelő arányban jelennek meg a kötelező, valamint az egyéb, érdeklődésüket felkeltő tartalmak, kihívások, ugyanakkor kellő mennyiségű idő áll rendelkezésükre az élmények feldolgozására, a pihenésre. A túl sok kihívás túlingerléshez vezet, a túl kevés pedig az érdeklődés elsorvadásához. Ezért gondosan megtervezett tanulási környezetre van ahhoz szükség, hogy a megfelelő mennyiségű pihenés és kihívás egyaránt meglegyen. Csak így marad elég kapacitás, tér és idő arra, hogy iskolánk a tanulók valódi közösségévé válhasson, szocializációs funkcióját maradéktalanul betöltse.

Amikor ma, a XXI. század első harmadában iskoláról gondolkodunk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a gazdasági-társadalmi környezetet, amelyben az intézményünk működik. Ebben a környezetben váratlan változások sokaságával szembesülünk, gyakorta új kihívások jelentkeznek. A jövő nem kiszámítható, így – tanulóink önállóságára, aktív tevékenységére építve – arra készítjük fel diákjainkat, hogy az életükben a természeti és társadalmi környezet változó, melyhez folyamatos ismeretszerzéssel tudnak jól alkalmazkodni (lifelong learning).

Az OECD kutatásai alapján előtérbe kerülnek azok a készségek, amelyek ezt a helytállást segítik:

- ✓ analitikus és innovatív gondolkodás;
- ✓ aktív tanulás;
- ✓ eredeti és kreatív problémamegoldási képesség;
- ✓ kritikus gondolkodás;
- ✓ emberek vezetésének képessége;
- ✓ rendszerelemzés képessége;
- ✓ érvelés, ötletelés képessége.

A személyiség fejlődése folyamán olyan új személyiségvonásokra lesz szükség, amelyek a fent leírt alkalmazkodáshoz elengedhetetlenek:

- ✓ érzelmi intelligencia, önismeret, énerő;
- ✓ rugalmasság (reziliencia);
- ✓ együttműködési készség;
- ✓ türelem;
- ✓ belső motiváció;
- ✓ WQ (well-being quotiens), azaz a saját lelki jól-létének megteremtéséhez szükséges képességek;
- ✓ empátia;
- ✓ konfliktuskezelés.

Mindezeket a képességeket, készségeket “soft skills” néven foglalja össze a szakirodalom.

A fentiek értelmében nevelőtestületünk szemléletét alapvetően demokratikus gondolkodás jellemzi, amelyben a pedagógus egyenrangú kapcsolat kiépítésén dolgozik a rábízott tanulókkal.

Ebben a viszonyrendszerben egyszerre van jelen a gondoskodó, segítő attitűd, a közös tanulásra való nyitottság, az egymástól való tanulás képessége.

A pedagógus önmaga érdeklődésének tárgyát, saját tudásának tartalmát a diákok felé, mint inspirációt közvetíti, melyhez tanítványa saját érdeklődésének mentén kapcsolódhat.

Iskolánk világnézetileg semleges, ugyanakkor elkötelezett a tolerancia irányában. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkat megismertessük a vallások történetével, a különböző vallások mai gyakorlatával, nyitottá tegyük őket különböző kultúrák irányába. Az iskolánkban tanuló, világnézetileg elkötelezett családok gyermekeit nem érheti hátrányos megkülönböztetés semmilyen formában. Ezért elvárjuk, hogy a családok mindent tegyenek meg azért, hogy a tanulók közbeszédében kirekesztő tartalom ne jelenhessen meg. Ugyanígy, a világnézetükben, vagy különböző irányzatok mellett elkötelezett családoktól is elvárjuk, hogy nézeteiket ne terheljék iskolánkra. Ahogy mi elfogadjuk az ő gondolkodásukat, szeretnénk, ha ők is elfogadnák a mi semlegességünket.

A világnézeti semlegesség mellett iskolánk fontos célja a békére nevelés. Kommunikációnkat, problémamegoldásunkat, egymással és a tanulóinkkal való viszonyunkat egyértelműen a békés megoldásokra törekvés hatja át, tanulóinknak is ezt szeretnénk követendő mintaként átadni.

II.2. A nevelő - oktató munkánk céljai és feladatai

A fentebb megfogalmazott pedagógiai elvek, alapértékek céljainkat, s az ezekből következő feladatainkat is meghatározzák.

Célunk, hogy a hozzánk járó tanulók egyéni képességeiket megismerjék, s azokat minél jobban ki tudják bontakoztatni. Megtalálják azokat az érdeklődési területeket, amelyekben erősségeiket meg tudják mutatni, amellyel szenvedélyesen foglalkozni tudnak, és ami felé később, akár továbbtanulásuk során, el tudnak indulni.

Fontos, hogy a tanulók megtanuljanak célokat kitűzni, az ahhoz vezető utakat megtervezni, végigvinni, nehézségeiket a tanulási folyamat részeként, később tapasztalatként fel tudják használni. Tanuljanak meg felelősséget vállalni saját tanulásukért.

Feladatunk, hogy céljaink elérése érdekében a tanulók számára olyan tanulási környezetet biztosítsunk, ahol szabadon próbálkozhatnak, ahol a hibákból tanulhatnak, ahol stresszmentesen kibontakoztathatják képességeiket. Feladatunk, hogy lehetőséget és segítséget adjunk saját tanulási útjuk megtervezéséhez és végigjárásához.

Feladatunk, hogy a tanulókat inspiráljuk, megmutassuk számukra a világot és abban a saját érdeklődésük tárgyait, hogy segítsük őket abban, hogy meg tudják szerezni a számukra fontos tudást.

Feladatunk, hogy a nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben megjelenő kompetenciákat fejlesszük. Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztését, mely a nevelési-oktatási folyamat minden területén hangsúlyos.

Feladatunk, hogy elősegítsük növendékeink egymás közötti együttműködését, társas készségeik fejlődését, hogy kialakuljon önismeretük és fejlődjön önszabályozásuk.

Feladatunk a mindezekhez szükséges stresszmentes légkör, a megfelelő mennyiségű munka és pihenés arányainak megteremtése, lehetőség biztosítása szabad játékra és mozgásra is.

Biztosítjuk számukra az elfogadó, szeretettelgi légkört, a fejlődésükbe vetett bizalmat és a türelmet, amely az egyéni fejlődési ritmust természetesnek veszi és elfogadja.

II.3. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

A nevelő-oktató munka eszközeinek és módszereinek kiválasztásakor a tanulásról, mint az egész életet átszövő, élethosszig tartó természetes folyamatról gondolkodunk.

Nevelő és oktató munkánkat úgy szervezzük, hogy a tanulás természetes módon legyen jelen az iskolában. Hatékonyak tekintjük az életszerű problémákból, valós helyzetekből történő tanulást. Így valódi lehetőség nyílik az aktív tanulási módszerek alkalmazására.

Az indirekt tanítási módszereket, valamint a tanuló cselekvő-aktív tanulását szeretnénk támogatni (konstruktivista szemléletre épülő módszerek). Erre inspiráljuk a tanulókat különböző tanulási helyzetek megteremtésével. Ezáltal tananyaggá válik minden olyan valós probléma, amelynek megoldására motivált, és a megoldási folyamatban készségei fejlődnek.

Iskolánkban a tanulók egyéni haladási terv alapján, változatos munkaformákban tanulnak. A tananyagot egyénileg, párban, csoportban is feldolgozhatják. Ez fejleszti a tanulók egyéni felelősségét és társas együttműködését.

A kötelező vagy szabadon választott feladatokat a következő korszerű módszerekkel is megoldhatják:

- ✓ projektek,

- ✓ flipped classroom (a tanár által összeállított források előzetes megismerése után csoportos megbeszélés, vita kezdeményezése),
- ✓ kutatás,
- ✓ tanulást segítő szoftverek használata,
- ✓ tapasztalati tanulás,
- ✓ kooperatív tanulás,
- ✓ játékosítás.

Szeretnénk tágítani a tanulási környezetet, mely több esetben iskolán kívüli színteret jelent.

A tanulás forrása a pedagógusokon és tananyagokon, taneszközökön kívül lehet:

- ✓ egymástól tanulás – tudásmegosztás,
- ✓ külső szakemberektől tanulás,
- ✓ szülőktől tanulás.

A tanulás színterei az iskolán kívül lehetnek:

- ✓ informális tanulási helyzetek (pl. közlekedés, idősök otthona, sütés-főzés stb.),
- ✓ külső helyszínen szervezett foglalkozások (pl. múzeumpedagógia, üzemlátogatás stb.).

Nyitott iskolaként fontosnak tartjuk, hogy közvetlen és tágabb környezetünket is erőforrásként kezeljük. Munkahelyek, szervezetek, vállalkozások meglátogatása is lehet a tanulás forrása. Ezt tudatosan használjuk pedagógiai programunkban: tanulóink gyakran külső helyszínen, vagy meghívott előadók segítségével ismerkednek az iskolán kívüli világgal, a munka világával, azok szereplőivel. Ezeket a programokat a tananyaghoz kapcsolódóan szervezzük meg.

A tanulás szervezésében szem előtt tartjuk a tantárgyak közötti kapcsolatokat kereső oktatási gyakorlatot, változatos módszerek hatékony alkalmazását.

Az oktatás során olyan témákat hozunk be, amelyekben komplexen megjelennek tananyagrészek, illetve élünk a tömbösítés lehetőségével is (tantárgyakon átívelő foglalkozások, projektek, modulok, témnapok).

A tanulás színterei, a tananyagtartalom mellett, függenek a diák saját érdeklődésétől, tanulási stílusától, motivációjától, valamint a csoport érdeklődésétől és motivációjától is. A tanulás változatos színterei és módszerei mellett heterogén csoportok kialakítására is lehetőséget teremtünk. Ez lehetővé teszi, hogy a tanulók szocializációja, a jól működő családhoz hasonlóan, természetes keretben menjen végbe, a diák-diák interakciókban az egymástól tanulás intenzívebben megvalósulhasson, a tanulók egymást segítsék, támogassák, inspirálják. Tanulóink emellett a mindennapokban megtanulják azokat a kommunikációs formákat, amelyekkel más korosztállyal is kapcsolatot építhetnek ki. Míg alsó tagozaton jellemzően mind a tanórai, mind pedig a tanórán kívüli tevékenységek során megtartjuk a heterogén csoportokat, addig felső tagozaton a szakórákon évfolyamszinten vesznek részt a gyerekek, mivel a tantárgyi tananyagtartalom évfolyamok közötti markáns eltérése az effajta differenciálódást követeli meg.

Tanulóink fokozatosan alakítják önmaguk tanulási rendszerét. Már alsó tagozaton megkezdjük e folyamatot, a csoportvezetők irányításával egyre több részterületen hozhatnak döntéseket saját tanulási folyamatukkal kapcsolatosan. Felső tagozaton a pedagógusok a tanuló megfigyelése, felmérése alapján döntenek arról, hol tart a tanuló a folyamatban, s ettől függően avatkoznak be a folyamatokba.

Ez különösen igaz azokra a tanulókra, akik nem iskolánkban kezdték meg tanulmányaikat, hanem más típusú iskolában szereztek tanulási tapasztalatokat. Intézményünk közösségébe, szellemiségébe, pedagógiai módszertanába való integrálásuk kiemelt figyelmet követel meg pedagógusaink részéről.

A pedagógus feladata, hogy olyan helyzetet teremtsen, mely a tanulókat motiválja, melyben a tanulók érdeklődése felkelthető a tananyag iránt. A pedagógus ebben a folyamatban mint segítő, mint partner jelenik meg, aki segítséget nyújt ahhoz, hogy a tanulók minden tanulási eszközt és módszert megismerjenek és használjanak. A pedagógus elsősorban mintaadó, modell szerepű, tanulási stratégiákat ad át. Tevékenysége sokkal komplexebb, mint az egyszerű, többnyire egyirányú tananyagátadás.

A tapasztalati és élményalapú tanulás lehetővé teszi, hogy a tanulók kellően mély ismeretekhez jussanak, s az ismeretelsajátítás folyamatában minél motiváltabbak legyenek.

Mivel foglalkozásaink, tanóráink alternatív csoport- és tanulásszervezésben zajlanak, ezért a rendelkezésre álló termeket olyan, ún. flexibilis osztálytermékké alakítjuk, ahol egyszerre van jelen alkalmas tér az önálló tanulásra, a csoportmunkára, és arra is, hogy a teljes csoport egyszerre dolgozzon. A nyitott tanulási tér egyben pedagógiai eszköz, mely alakítja magát a tanulási folyamatot is.

Élünk a tananyagtartalmak integrálásának lehetőségeivel is, kihasználjuk a tantárgyak közötti összefüggéseket, átfedéseket, különösen a projektek, témahetek, témanapok alkalmával. A tapasztalati tanulást lehetővé tevő tantárgyi tartalmakat igyekszünk külső helyszínek, vagy külső szakemberek bevonásával feldolgozni.

Taneszközök, tananyagok tekintetében előnyben részesítjük azokat, amelyek az önálló ismeretszerzést segítik, az önellenőrzés lehetőségét magukban hordozzák. Ehhez digitális tartalmakat is használunk, és segítjük tanulóinkat a tudatos és biztonságos eszközhasználat elsajátításában.

II.4. A tanuló részvétele az intézmény döntési folyamataiban

Iskolánk demokratikus alapokon szerveződő közösség, mely lehetővé teszi, hogy a diákok és pedagógusok részt vegyenek az iskola életének alakításában. Ezért lehetőségeket és fórumokat biztosítunk arra, hogy a tanulók és a kollégák véleményüket kifejthessék, változásokat kezdeményezhessenek.

Minden csoport/osztály autonóm egység, ahol a közösség alakítja ki a csoportműködés kereteit úgy, hogy az illeszkedjen iskolánk alapelveinek és szabályainak rendszeréhez, ugyanakkor megadja a lehetőséget az egyedi közösséggé formálódásra.

A döntésekhez előzetesen kapcsolódó problémafelvetések legfontosabb színtere a reggeli beszélgetőkör. Ez csoportonként/osztályonként szerveződik. Ha olyan kérdésben kell megbeszélést tartani, mely több csoportot/osztályt érint, akkor bármelyik érintett kérésére e szervezeti keret kiterjeszthető, változtatható, és akár a teljes iskolaközösség jelenlétében is megvalósítható, mint iskolagyűlés.

Az iskolagyűlésen az iskola minden tanulója és pedagógusa, indokolt esetben az iskola fenntartója is részt vesz. Az évi rendes iskolagyűlések tervezett időpontjait a tanév elején határozzuk meg. Iskolagyűlés összehívását – ezeken kívül – a tanév során bármelyik pedagógus, tanuló kérheti. Az iskolagyűléseken a témák kapcsán egyeztetjük a döntés formáját és mikéntjét (pl. többségi szavazás, konszenzus, képviseleti döntés stb.). Az iskolagyűlésen a pedagógusoknak és a diákoknak egyformán egy-egy szavazatuk van.

Iskolánkban választott képviselőkből álló diákönkormányzat (DÖK) működik a tanulók érdekeinek képviselésére. A DÖK a magasabb jogszabályok által meghatározott területeken gyakorolja véleménynyilvánítási jogát, továbbá az iskolai sportélet, kulturális, szabadidős programok, események szervezésében tevékeny részt vállal. A diákönkormányzat munkáját választott nagykorú személy segíti. A diákönkormányzatot az iskola vezetőségével, a nevelőtestülettel, más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban a diákönkormányzat elnöke vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

A tanulók közötti konfliktusok megoldását kortárs csoportból választott ombudsmanok segítik.

A tanulói jogok biztosítják továbbá az intézményi pedagógiai programban szereplő választható tantárgyak, foglalkozások közötti választás lehetőségét, a jogok gyakorlásához szükséges információkhoz való hozzájutást, a tájékoztatást a joggyakorláshoz szükséges eljárási rendről. Mindezek érdekében minden tanév elején átbeszéljük tanulóinkkal a házirendet, a szervezeti és működési szabályzat tanulókra vonatkozó részeit, az alapidokumentumok nyilvánosságára vonatkozó rendet, a tanév során érkező tanulók számára pedig biztosítjuk az alapidokumentumokhoz való hozzájutást.

II.5. A pedagógusaink helyi feladatai, a csoportvezetői/osztályfőnöki munka tartalma, a csoportvezető/osztályfőnök feladatai

Pedagógiai munkánk hangsúlyos eleme a személyes, tartós tanár – diák kapcsolat, ezért tanulóink személyes sorsát, iskolai előrehaladását alsó tagozaton csoportvezetők, felső tagozaton osztályfőnökök kísérik. Csoportvezető/osztályfőnök iskolánk bármely pedagógusa lehet.

Törekszünk arra, hogy – lehetőségeink szerint – minden tizenkettedik tanuló után még egy csoportvezető/osztályfőnök csatlakozzon a csoporthoz/osztályhoz, de a csoport/osztály összetétele is jelentős befolyásoló erővel bír.

A csoportvezetői/osztályfőnöki munka nevelési tartalmai: a csoportot/osztályt érő hatások koordinálása; az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezők összehangolása; a tanulók személyiségének megismerése, az intézmény által képviselt értékrend szerinti fejlesztése, az egyéni személyiségjegyek figyelembevétele mellett. A csoport/osztály közösségi életének szervezése, az intézmény közösségi életével összhangban. Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, a családból hozott pozitív nevelési hatások erősítése, az esetleges visszas nevelési minták ellensúlyozása.

A pedagógusok heti egyszer tanári értekezlet keretében megbeszélik és egyeztetik az aktuális feladatokat.

Az intézmény pedagógiai munkájában pedagógiai asszisztensek működnek közre, ők mindenben segítik a pedagógusok munkáját.

Pedagógusainktól elvárható, hogy szakmailag elkötelezetten, a tanulók, a szülők és a kollégák felé tisztelettel fordulva, önmagukat hitelesen és őszintén képviselve, közösen hozott szabályainkat betartva vegyenek részt az iskola életében. A pedagógusi feladatok részletezését a munkaköri leírás tartalmazza. Megbeszéléseinken, tanári munkánk során is érvényesítjük a demokratikus alapelveket, konszenzusra törekszünk.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- ✓ felkészülés a napi pedagógusi munkára;
- ✓ szükség esetén tanulók egyéni mentorálása;
- ✓ az adott tantárgyra vonatkozóan a félévenkénti személyre szabott írásbeli értékelés megírása;
- ✓ annak követése, hogy hol tart a helyi tantervünkben előírt kompetenciák fejlődésében és tananyagban a tanuló, továbbá mely területeken van szüksége fejlődésre;
- ✓ részvétel tanári megbeszéléseken, belső továbbképzéseken, a munkáltató által elrendelt képzéseken;
- ✓ a tanulók közötti konfliktus esetén facilitátorként vagy mediátorként a konfliktusok kezelése;
- ✓ tanulmányok alatti vizsgák szervezése, lebonyolítása;
- ✓ szabadidős tevékenységek szervezése;
- ✓ iskolai ünnepek, megemlékezések szervezése;
- ✓ iskolán kívüli programok szervezése;
- ✓ a pedagógusok által szervezett iskolán kívüli programokon a csoportok kísérése;
- ✓ kapcsolattartás a szülőkkel,
- ✓ iskolagyűlés megszervezése, esetenként levezetése, amennyiben diák vezeti le a gyűlést, a levezető diák segítése;
- ✓ tehetséggondozás versenyeztetési lehetőségek felkínálásával, versenyekre történő felkészítéssel;
- ✓ felzárkóztatása a lemaradó vagy tanév közben érkező tanulóknak, szükség szerint;
- ✓ csoportvezetői/osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;

- ✓ adminisztrációs feladatok;
- ✓ iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában részvétel.

A csoportvezető/osztályfőnök pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- ✓ a tanulók egyéni haladási útjának megtervezése az érintett pedagógusok bevonásával;
- ✓ tanulók felkészítése a napi tanulási sávra;
- ✓ a tanulók egyéni haladásának követése;
- ✓ a félévenkénti személyre szabott írásbeli értékelés megírása (a csoportba/osztályba betanító pedagógusok szakmai egyeztetésével);
- ✓ a közösségben zajló csoportfolyamatok irányítása, követése, segítése;
- ✓ reggeli beszélgetőkörök megtartása vagy a diák körvezető segítése;
- ✓ kapcsolattartás a szülőkkel, fogadóórák, szülői értekezletek tartása;
- ✓ tanügyi dokumentumok vezetése, azokhoz adatszolgáltatás;
- ✓ a csoport/osztály kötelező egészségügyi vizsgálatainak segítése, nyomon követése.

II.6. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

Kiemelt célunk a tanuló személyiségének többszintű fejlesztése.

Kiemelt fontossággal kezeljük az úgynevezett soft skilleket, melyek a tanulók életben való boldogulását is meghatározzák. Így a nevelés és az oktatás minden színterén megragadjuk a lehetőségeket, hogy ezeket a készségeket fejlesszük, illetve a fejlődésükhöz megfelelő környezetet teremtsünk.

A személyiségfejlesztés színtere a mindennapi élet, de a célirányosan szervezett foglalkozások és a különböző módszertani keretek is lehetőséget adnak a feladat ellátására (pl. kooperatív munka, közös projekt, önkormányzat, beszélgetőkörök stb).

A szociális készségfejlesztés kezdetét az ismerkedés időszakára helyezzük, ahol a szülőkkel közösen, az ő tapasztalataik alapján megbeszéljük, hogyan és miben tudjuk segíteni a tanuló szociális fejlődését. A tanulóval közösen eltöltött idő alatt törekszünk a lehető legteljesebb megismerésre és megértésre, ennek a folyamatnak a következményeképpen tudjuk a tanulóhoz igazítani a fejlesztés módjait, annak érdekében, hogy a számára legmegfelelőbb ütemben tudjon fejlődni.

A személyiségfejlődés fontos eszközének tekintjük azt a társas közeget, amelyben a tanuló biztonsággal tud önmaga lenni. Biztosítjuk, hogy iskolai környezetünk nyugodt, békés közeg legyen, ahol a tanuló kipróbálhatja a tanult mintázatokat, annak tudatában, hogy egy elfogadó, inspiráló közeg támogatja. Így a tanuló nyugodtan hibázhat és tanulhat belőle, ezért folyamatos pozitív megerősítéseket alkalmazunk a büntetés helyett. Szemléletünk szerint a büntetés nem nevelési eszköz, de igyekszünk felismertetni, hogy a tettek következményekkel járnak.

A szociális készségek fejlesztésének másik fontos forrását a csoportok/osztályok jelentik. Itt nemcsak tárgyi tudást, de viselkedésbeli elemeket is elsajátítanak egymástól a tanulók. Emiatt a konfliktusok is a tanulás színterévé alakulnak. Célunk, hogy a tanuló képes legyen önmagát képviselni, a vitapartnert pedig elfogadni. Igyekszünk a tanulót minden ponton támogatni a reális énkép és önismeret megszerzéséhez vezető úton. Ezt a közösség folyamatos visszajelzéseivel, az empátia, a pozitív elfogadás és a kongruencia (hitelesség) légkörében tesszük.

A személyiségfejlesztésben számunkra fontos, hogy a tanulóinkat a békére, a békés egymás mellett élésre neveljük. Ehhez nyújthatnak segítséget a demokratikusan megválasztott ombudsmanok, akik tanulók közötti konfliktus esetén segítik a probléma békés megoldását. Az ombudsmani rendszer kialakítása egy tanulási folyamat eredménye, melyet a nevelőtestület folyamatosan kísér. Ha a konfliktuskezelésben nincs a diákok között megoldás, akkor kérnek segítséget a pedagógusoktól.

II.7. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolai egészségnevelés elősegíti, hogy a gyerekek ismereteket, motiváltságot szerezzenek egy észszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészségtudatos életformához. Az egészséget mind testi, mind lelki és szellemi értelemben értjük, ezek teljességét és harmóniáját hangsúlyozzuk. Fontosnak tartjuk, hogy az egészségre nevelésben példamutatással és szokások kialakításával is támogassuk tanulóinkat, hogy megértsék az egészséggel kapcsolatos témák fontosságát, s hogy ismereteik konkrét tevékenységekben alapozódjanak. A mindennapjaink során törekszünk arra, hogy az egészségük minden szinten harmonikusan tudjon működni, hogy biztonságos, egészséges infrastrukturális környezetet teremtsünk.

Célunk a megfelelő szokásrend kialakítása (étkezés, napi rítusok, elfogadó légkör, helyes táplálkozás, napi mozgásigény kialakítása és biztosítása stb.), illetve az egészséges testi-szellemi-lelki érzet kialakítása, mely normaként rögzül a tanulóban. Mindemellett hangsúlyosnak tartjuk a testi-lelki-szellemi betegségek kialakulásának megelőzését is.

A fenntartható életmód, a környezet egészségének megőrzése összefonódik a saját egészségünkkel, így tevékenységeinkben ezek sokszor együtt jelennek meg.

A káros szenvedélyek megelőzését is kiemelt fontosságúnak tartjuk. Példamutatással, ismeretek átadásával, illetve a tanórán kívüli programokban preventív foglalkozásokkal segítjük a helyes szemlélet kialakulását.

A lelki egészség fontossága a növekvő környezeti stresszforrások miatt iskolánkban is kiemelt szerepet kap. Elsődlegesen a személyes kapcsolatokban rejlő erőt használjuk ki a lelki egészség megőrzésében, ezért a tanulók, továbbá a tanuló és pedagógusai közötti elfogadó és szereteteli kapcsolatok elősegítése kiemelt fontosságú számunkra.

Az egészségfejlesztés részeként kezeljük a 2015-ben országosan bevezetett Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (NETFIT), mely a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével foglalkozik, illetve a Nemzeti alaptanterv testnevelés és egészségfejlesztés tanulási területéhez kapcsolódó tananyag elsajátítását.

Ezt a következő módon kívánjuk megoldani az iskola helyi adottságaival:

- ✓ testnevelésórák szabad térben vagy az iskola tornatermében;
- ✓ rendszeres iskolán kívüli szabadtéri mozgásfoglalkozások az iskola udvarán vagy a Törökbálinti-tó sétányán és zöldterületein;
- ✓ lehetőség szerint mozgásos szakkörök biztosítása a tanítási időn túl.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunk ellátásában támogatjuk tanulóink egyesületi sportolását, együttműködünk egyesületekkel, sportlétesítményekkel.

Szívesen szervezünk az iskola területére szakemberek által tartott mozgásos foglalkozásokat. Ezeket a tanulók külön díj fizetése ellenében, önkéntes alapon vehetik igénybe.

Fontosnak tartjuk, hogy a különböző sportokat is megismerjék tanulóink, ezért tanévente több alkalommal szervezünk nekik beszélgetéseket, bemutatókat sportolókkal, edzőkkel és szervezetekkel.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

Az iskolai egészségügyi szolgálat e közösség részeként – a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának a megszervezésével – szintén e program elemét képezi. További lehetséges közreműködők: olyan szakember vagy szervezet, aki vagy ami rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával (20/2012. évi EMMI rendelet 128. § (7), pedagógiai szakszolgálat, helyi rendvédelmi szervek, pszichológus.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi (legfontosabb) egészségfejlesztési ismeretek, tartalmak, tevékenységek beépítésével, az intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők észszerű

bevonásával, tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében segíti elő az egészségtudatos életmódra való szoktatást:

- ✓ önmagunk és egészségi állapotunk ismerete;
- ✓ a táplálkozás egészségbiztosító szerepe (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- ✓ betegségek okainak korai felismerése, ezek elkerülése, a gyógyulás folyamata;
- ✓ szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés);
- ✓ mindennapi testmozgás/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció);
- ✓ néptáncoktatás megszervezése (mint lehetséges testmozgás, továbbá tanulást elősegítő, a szociális kapcsolatok erősítését segítő mozgásforma);
- ✓ a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése a tananyaggal és tananyagon kívüli személyközpontú tartalmakkal (kortárs kapcsolatok, növekedés, változás, szexuális fejlődés, lelki egészség, személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete, stresszoldás stb.) és pedagógiai módszerekkel, a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- ✓ tanulási technikák, idővel való gazdálkodás, tanulási környezet kialakítása;
- ✓ pszichológus bevonása a folyamatokba, kiemelten: lelki egészségvédelem;
- ✓ környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

A köznevelési törvény előírja a 14 évnél fiatalabb, 1-es típusú diabétessel élő gyermek, tanuló részére a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján speciális ellátás biztosításának kötelezettségét abban az időtartamban, amikor az óvoda és az iskola felügyelete alatt áll a gyermek, a tanuló. Intézményünk, e kötelezettségnek eleget téve, több alkalmazottja számára biztosítja a szakmai továbbképzésen való részvételt.

Az ellátást a diabéteszes gyermek, tanuló szülőjének/törvényes képviselőjének írásban (az űrlapot az intézmény biztosítja) kell kérelmeznie az intézményvezető felé benyújtva.

Az ellátás az alábbiakat foglalhatja magában: vércukorszint szükség szerinti mérése; szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel/törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadása.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés várhatóan az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban eredményez növekedést:

- ✓ a tanulási eredményesség javítása;
- ✓ az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- ✓ a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- ✓ a dohányzás, az alkohol- és kábítószerfogyasztás, egyéb káros szenvedélyek megelőzése;
- ✓ bűnmegelőzés;
- ✓ a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- ✓ az önismeret és önbizalom javulása;
- ✓ az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldó-képesség javulása.

II.8. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtási ismeretek oktatásának legfőbb célja, hogy a tanuló egy esetleges vészhelyzet során tudjon reagálni, és az adott helyzetnek legmegfelelőbb döntést meghozni. Az elsősegélynyújtás elsajátítása egy folyamat, amely mind elméleti, mind gyakorlati tudást kíván. Ennek érdekében

feladatunk, hogy a tanulóknak minél több lehetőséget biztosítsunk a gyakorlásra és a tapasztalat megszerzésére, hogy a pánik helyett tudatosan tudjanak cselekedni vészhelyzetben is.

Az elsősegélynyújtó alapismeretek elsajátítása a tantárgyak tematikájába, foglalkozásokba, tevékenységekbe beépítve folyamatosan történik. A külső helyszínen zajló programok alkalmával a tanulók ellátogatnak egészségügyi intézményekbe, mentőszolgálatokhoz, ahol megismerkedhetnek az elsősegélynyújtás eszközeivel, feladataival, eljárásaival.

Minden tanulónak rendelkeznie kell az életkorának megfelelő ismeretekkel, mellyel támogatni tudja a társai, illetve önmaga egészségét a lehetséges kritikus időszakban. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása során a tanuló megismeri a korszerű elsősegélynyújtási ismereteket, valamint a hozzá kapcsolódó készségeket, amiket megfigyelés és gyakorlás útján sajátít el.

A természettudományos tárgyak tananyagtartalmában megjelenő ismeretek elsajátításához szintén segítséget nyújtunk tanulóinknak.

Az ismeretszerzési folyamatba pedagógusaink is bekapcsolódnak, képzéseken keresztül, illetve a kötelező eszközállományon túl törekszünk egyéb (életmentő) eszközök beszerzésére is. (Pl. rendelkezünk defibrillátor készülékkel, mely a tanári szobában található.)

Elsősegélynyújtó eszközök az előírásoknak megfelelően, jelölve megtalálhatók a titkárságon, a tanári szobában, továbbá az orvosi szobában.

II.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

A tanulók közösségben történő nevelésének, irányításának megszervezése, pedagógusaink közösségben történő együttműködése az iskolai nevelő-oktató munka alapvető feladatai közé tartozik. Az iskolai közösség szervezése során különböző életkorú és gondolkodású szereplők alkotnak egy közösséget, vagyis egymás kiegészítésére törekszünk mind csoportjaink szervezésekor, mind pedig a pedagógusi kar kialakításakor. Tudatosan alakítjuk a csoportok összetételét, elsősorban a gyerekek személyiségjegyeit figyelembe véve, így a tanév során újonnan érkező tanulók próbanapok után, az érintett pedagógusok véleményét meghallgatva, az intézményvezető jóváhagyásával kerülnek besorolásra egy adott csoportba.

A közösségi életre nevelést, a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztését fő feladatunknak tekintjük, mely tudatos irányítást és beavatkozást igényel a csoportvezetők/osztályfőnökök részéről, s amelyben fontos szerepet játszanak a környezeti adottságok. A tanulási környezetet (flexibilis tanterem) tudatosan tervezzük tehát, hogy inspirálja a tanulókat különböző munkaformák alkalmazására (pl.: páros, csoport és kooperatív munka).

A tanórán, tanórán kívüli és iskolán kívüli programokon többször vegyes életkorú csoportokban foglalkozunk a tanulókkal, így segítve elő a folyamatot.

A mindennapi élet során jelentkező konfliktusok megoldására mindig készek vagyunk kellő időt szánni. Ezek a konfliktusok lehetőséget adnak arra, hogy a diákok fokozatosan felismerjék és tudatosítsák saját érzelmeiket, mozgatórugóikat, szerepüket az adott helyzetben. A megoldás felé vezető út közös végigjárásával tanulható meg a vélemények meghallgatása, az egymással való kommunikálás, az egymás elfogadása, vagyis így nevelhetjük őket a másság elfogadására való nyitottságra, segítőkészségre.

Célunk, hogy a konfliktusokat resztoratív szemlélettel, minden érintett fél által elfogadható megoldással zárjuk. Ebben a pedagógusok példaadással nyújtanak segítséget, illetve a beszélgetőkörökben és az iskolagyűléseken, a napi tevékenységek során.

Az iskola pedagógus- és tanulóközösségének fontos feladata a közösen kialakított szabályrendszerek rögzítése, értelmezése, szükség esetén felülvizsgálata. Ezeknek a szabályoknak a megalkotása és újratárgyalása – lehetőség szerint – közösségi keretek között zajlik. A pedagógus feladata, hogy ezeket a kereteket a tanulóknak megmutassa, illetve a döntéshozatalt ebben a keretben tartsa. A

pedagógusközösségnek is folyamatosan törekednie kell az egységes szabálytartásra, a kialakult helyzetek rugalmas kezelésére.

II.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk

Magasabb jogszabály alapján kiemelt figyelmet igénylő a:

- ✓ sajátos nevelési igényű;
- ✓ beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- ✓ kiemelten tehetséges;
- ✓ hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Intézményünk – alapító okirata alapján – nem jogosult sajátos nevelési igényű tanulók ellátására.

Iskolánkba fel/átveszünk beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint kiemelten tehetséges gyermekeket, tanulókat, amennyiben az ismerkedési folyamatban a nevelőtestület, vagy az átvételi folyamatban érintett pedagógusok úgy ítélik meg, hogy iskolánk pedagógiai profilja támogató lehet a tanuló nevelésében, oktatásában, és a tanuló képes lesz a közösségbe beilleszkedni, a nyitott oktatási módszerekkel tanulni. Már az ismerkedési folyamat során igyekszünk feltárni leendő tanulóink lehetséges erősségeit és nehézségeit, mely folyamatot kiegészítik a személyes beszélgetések, a szülői kérdőívek kitöltése.

Pedagógiánk alapfelfogása, hogy minden tanulónak (embernek) vannak erősségei, melyekre egyéni tanulási útja során támaszkodhat, így keressük ezeket, hogy segítségükkel a tanuló képes legyen a maga érdeklődése, motivációi mentén olyan tanulási stílussal tanulni, amely számára az információfeldolgozást a lehető legjobban támogatja. Így segítjük, hogy a tanuló, a szokásos verbális-vizuális tanulási módszereken túl, a számára legmegfelelőbb módon tanulhasson.

Mind a tehetséges, mind pedig a nehézséggel küzdő tanuló esetében is lehetőséget biztosítunk arra, hogy a saját érdeklődését, ismeretét, speciális tudását a tananyag részévé tegye, így biztosítva, hogy a motivációja erősödhessen.

Az egyéni tanulási út biztosítása a tanuló aktuális állapotához igazodó, eltérő ütemű fejlődést tesz lehetővé, mely a kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében különösen fontos, illetve a kimeneti követelmények sem éves, hanem hosszabb, jellemzően kétéves szakaszok (1-2., 3-4., 5-6., 7-8.) végére elérendő célok.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség gyanúja esetén pedagógusaink a szülők felé jelzik a tapasztalt problémákat. Az együttműködés jegyében elvárjuk a szülőktől, hogy a pedagógus jelzését komolyan vegyék, és az ajánlott vizsgálatokat, felmérést a pedagógiai szakszolgálatnál elvégeztessék. Az iskola erre hivatalos úton küldi el a tanulót.

Amennyiben a szakértői vizsgálat a nehézség tényét megállapítja, a szakértői véleményben megfogalmazott fejlesztési javaslatok alapján biztosítjuk az ellátást az érintett tanuló (gyermek) számára, gyógypedagógus közreműködésével. Fontosnak tartjuk, hogy az érintett diák konstruktív módon, minden tőle telhetőt megtegyen az együttműködés érdekében mind társaival, mind a pedagógusokkal, illetve a szülő is megtegyen minden (pedagógusokkal egyeztetett) lépést gyermeke optimális fejlődése érdekében.

A jogszabályban hátrányos helyzetűnek vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek definiált tanulók számára iskolánk pedagógiai többlettevékenysége ugyan kívánatos lenne, azonban nem számolunk azzal, hogy jelentkeznenek hozzánk ilyen tanulók. Amennyiben már nálunk jogviszonyban lévő tanuló kerül ilyen státuszba, iskolánk - a fenntartóval közösen - megvizsgálja a lehetőségeket arra, hogyan tudja egyedileg a helyzetet megnyugtatóan rendezni.

A tanulóink leszakadásának, lemorzsolódásának megelőzésére az egyénre szabott, differenciált tanulásszervezést, az egyéni tanulási út kialakítását, a nyitott, bizalommal teli kapcsolatok kiépítését és megőrzését alkalmazzuk. Első osztály első félévében – a pedagógusi megfigyelések tapasztalatai alapján kiemelt tanulók esetében – elsőseink képességét a diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER) segítségével is mérjük, a felzárkóztatási folyamat időbeni megsegítése érdekében.

A DIFER mérőeszközt már óvodában is alkalmazzuk a fejlődésbeli el/lemaradás minél korábbi életkorban való felismerése céljából, mivel annál hatékonyabb egy fejlesztési folyamat, minél korábban megkezdődik.

A valamiféle nehézséggel küzdő tanulók mellett hasonlóan fontos a tehetségek felismerése és fejlesztése. Meggyőződésünk, hogy az iskolánkban kialakított tanulási környezet elősegíti a tehetségek kibontakozását. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárások alkalmazása, úgy mint:

- ✓ differenciált tanulásszervezés,
- ✓ kooperatív technikák,
- ✓ projektmódszer,
- ✓ tevékenységközpontú pedagógiák.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- ✓ egyéni haladási terv szerinti tanulás;
- ✓ tehetséggondozó programok;
- ✓ felkészítés versenyeken, pályázatokon való részvételre;
- ✓ felkészítés középiskolai tanulmányokra;
- ✓ személyes beszélgetések;
- ✓ a kiugróan tehetséges tanulók szakemberhez való irányítása.

A tehetséges tanulók kiszűrése érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük a tanulók adottságait a mindennapi tanórai és tanórán kívüli tevékenységeik során. Feltérképezzük, hogy mely tanulók rendelkeznek kiemelkedő intellektuális képességekkel, vagy specifikus tanulási kompetenciával, kik a kreatívak, kik mutatnak művészi adottságot, vagy valamely terület iránt kimagasló érdeklődést, gyors előrehaladást. Figyelünk arra, hogy a tehetséges tanuló bizonyos esetben deficittel is küzdhet más tanulási területen.

II.11. Kapcsolattartás a tanulókkal

A fentebb megjelenített pedagógiai célok elérése érdekében iskolánk kiemelt célja a tanulók és a pedagógusok közötti bizalmi kapcsolat kialakítása, a tanulók megismerése, segítése.

A mindennapos kommunikáció legfontosabb állandó színtere a reggeli közös beszélgetőkör és a tanulást követő zárókör. Emellett egyéb spontán beszélgetések alakulnak ki a nap folyamán. A beszélgetések folyamán bátorítjuk a tanulókat az önérvényesítésre, a gondolataik kifejezésére, a közösségi lét szabályainak a kialakítására és betartására, amelyek állandó kommunikációt eredményeznek a tanulók és a pedagógusok között. Továbbá célunk, hogy a tanulók, a demokratikus szemlélet fokozatos elsajátításával, csoporton/osztályon belül és önállóan is képessé váljanak az önszabályozásra. Többek között ezt segíti elő az a gyakorlat is, hogy a közösséget érintő ügyekről együtt döntünk a tanulók bevonásával.

A kapcsolattartás alapvető szinterei:

✓ Csoportok/osztályok

Alapértékei: tanulói joggyakorlás; célok közös meghatározása, azok megvalósítása; közösségen belüli vita, kritika kommunikációs szabályainak megismerése, betartása; választott tisztségviselők tevékenysége. A csoportok/osztályok élén a csoportvezetők/osztályfőnökök állnak, akik folyamatos, az egyéni igényeket figyelembe vevő kapcsolatot tartanak fenn a csoportjukba járó tanulókkal, biztosítják a demokratikus kereteket a véleménynyilvánításhoz, a döntési folyamatokhoz, úgy irányítják a tanulókat, hogy mindenki részt vegyen a közösség alakításában mind a kommunikációjával, mind a tevékenységei révén.

✓ Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek (csoportok/osztályok) érdekeinek képviselőre, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzatot működtetünk. A DÖK a saját maga által kidolgozott, illetve az iskolai működési szabályzat alapján működik. A DÖK munkáját az intézményvezető által megbízott nagykorú, pedagógus végzettségű személy segíti, aki eljárhat a DÖK képviselőjében, a DÖK megbízása alapján. A kapcsolattartás az iskolavezetéssel, a pedagógusokkal elsősorban rajta, illetve a diákönkormányzat elnökén keresztül valósul meg.

✓ Iskolagyűlés

Jó lehetőség az intézményi szintű demokratikus munkakultúra gyakorlására, az eltérő nézetekhez való alkalmazkodásra, a csoportkereteken túlmutató kommunikációs helyzetek gyakorlására.

✓ Ombudsman

A tanulók közötti konfliktusok feloldásának megsegítését csoportonként/osztályonként egy választott tanuló segíti, egyfajta mediátori szerepet gyakorolva. Az ombudsmanokkal való kapcsolattartás jellemzően a csoportvezetők/osztályfőnökök feladata.

✓ Intézményvezető

A tanulók közvetlenül is felkereshetik az intézményvezetőt egyéni kéréseikkel, gondjaikkal.

✓ Tanulói kapcsolattartás egyéb formái

Honlap, faliújság, iskolaújság, oktatásirányítási szoftverek .

II.12. Kapcsolattartás a szülőkkel

A kölcsönös bizalom, támogatás kialakítása érdekében kiemelt szerepe van a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos kommunikációnak. Emiatt szükséges, hogy a szülők már az ismerkedési folyamat során tájékoztatást kapjanak pedagógiai alapelveinkről, és ennek érdekében személyes találkozáson vegyenek részt a pedagógusokkal. A tanév során kötelezően az éves munkatervben meghatározott számban és időpontban szervezünk szülői értekezleteket, amelyeken a csoportokra vonatkozó kérdéseket beszélnek meg a csoportvezetők/osztályfőnökök a szülőkkel. Ezeken kívül a pedagógusok és a szülők közötti személyes találkozókra fogadóórakon van lehetőség, előzetes egyeztetés után. Szükség esetén az iskola vezetése, az iskola fenntartója és a szülői képviselő is kezdeményezheti rendkívüli szülői értekezlet összehívását.

A szülők és pedagógusok közötti kapcsolattartás mindkét fél felelőssége és lehetősége, hiszen a tanulók érdeke ezt kívánja. Ennek okán elvárjuk, hogy a szülő együttműködő legyen, amennyiben az iskolára vonatkozóan kérdései, problémái, gondolatai támadnak, azt az iskola pedagógusi közössége felé fordulva kommunikálja, az intézmény szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően. A szoros együttműködés érdekében, amennyiben az iskola pedagógusai kezdeményeznek párbeszédet, úgy a szülők legyenek nyitottak az információkra. Célunk, hogy egy koordinált, kellő mélységű, aktív kapcsolat alakuljon ki a pedagógusok és szülők között.

Az alábbi közreműködési formákat tartjuk kívánatosnak a pedagógusi munka megsegítése érdekében:

✓ a gyermek iskolai előmenetelének nyomon követése, szükség szerinti segítése;

- ✓ otthoni tanulási feltételek és szokások kialakítása;
- ✓ nyitott hozzáállás a pedagógusi jelzésekre, észrevételekre;
- ✓ a nevelési problémák őszinte átbeszélése, közös gondolkodás, megoldáskeresés;
- ✓ őszinte és kulturált véleménynyilvánítás;
- ✓ részvétel a szülői értekezleteken, fogadóórákon;
- ✓ részvétel a szülők felé is nyitott iskolai eseményeken.

Az iskola szülői közösségének képviselőjét szülői szervezet látja el, mely a tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől.

Az alábbi közreműködési formákat tartjuk kívánatosnak az intézményi nevelő-oktató munka megsegítése érdekében:

- ✓ intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése;
- ✓ mozgósítás iskolai rendezvényekre;
- ✓ szülők közötti kapcsolattartás;
- ✓ vélemények, javaslatok közvetítése az iskola felé.

Szülői szervezettel való kapcsolattartás rendszeres szinterei:

- ✓ tanévkezdő családi nap,
- ✓ szülői műhely,
- ✓ családi délután,
- ✓ alkalmi rendezvények,
- ✓ tanévzáró családi nap,
- ✓ ballagás.

A szülők az intézmény fenntartójával kötött szerződésükben vállalják, hogy a pedagógusokkal együttműködnek a gyermekeikkel kapcsolatos esetleges problémák megoldásában, azaz – amennyiben szükséges – vállalják, hogy gyermekük nehézségeinek feltárására, ezek enyhítésére szakember segítségét veszik igénybe, illetve részt vesznek a pedagógiai szakszolgálat vizsgálatain, és a terápiás javaslat szerint, az abban meghatározott módon és ideig járnak el.

A kapcsolattartás egyéb formái:

- ✓ iskolai honlap;
- ✓ az iskola zárt csoportfelülete a közösségi médiában;
- ✓ az iskolában elhelyezett faliújság;
- ✓ online kapcsolattartás e-mail útján;
- ✓ az iskola központi telefonszáma.

II.13. Kapcsolattartás az iskola egyéb partnereivel

Munkánk során külső partnerekkel is tartjuk a kapcsolatot iskolánk fenntartásán és üzemeltetésén túl, pedagógiai céljaink megvalósítása érdekében.

A külső helyszínen (pl. múzeumpedagógia, üzemlátogatás, színházlátogatás, hangversenyek látogatása stb.) alkalmával az ottani szakemberekkel a közösen kialakított elvárások mentén együttműködünk, de élünk a külső előadók meghívásának a lehetőségeivel is. Kihasználjuk a Lázár Ervin Program által kínált lehetőségeket, ennek keretében évfolyamok vesznek részt különböző kulturális programokon.

Kiemelt partnereink:

- ✓ Alternatív és Magániskolák Egyesülete,
- ✓ Logischool,
- ✓ egyházi, gazdasági és társadalmi szervezetek,
- ✓ Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kihelyezett kelenföldi könyvtára.

II.14. Az iskolaváltás, valamint a tanuló fel- és átvételének szabályai

Iskolánk nyolc évfolyamos általános iskolaként működik, mely minden évfolyamára, a szabad férőhelyek függvényében, vár tanulókat.

Az első évfolyamba történő beiratkozás feltétele, hogy a tanuló az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Az első évfolyamba történő beiratkozás idejét a mindenkor tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet határozza meg.

Beiratkozáskor a következő dokumentumok bemutatását kérjük:

- ✓ a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolvány;
- ✓ a gyermek születési anyakönyvi kivonata;
- ✓ ha van, a szakértői bizottság véleménye;
- ✓ továbbá azon iratok, amelyek évente meghatározásra kerülnek a beiratkozásról szóló eljárásrendben.

A második-nyolcadik évfolyamba történő átvétel esetén be kell mutatni:

- ✓ a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványt;
- ✓ a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- ✓ ha van, a szakértői bizottság véleményét;
- ✓ az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- ✓ az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A fel/átvett tanuló csoportba sorolásáról az intézményvezető dönt.

Első évfolyamra történő felvétel eljárásrendje intézményünkben:

- ✓ A szülő/gondviselő az intézmény honlapján regisztráció után jelentkezési igényt nyújt be. Amennyiben még nem vett részt személyes tájékoztatón, úgy időpontot egyeztet az intézmény vezetésével e-mail, telefon, esetleg személyes egyeztetés útján.
- ✓ Személyes találkozó a szülővel/gondviselővel egy tájékoztató keretében, melyet az intézményvezető a fenntartó képviselőjével közösen tart. A találkozó célja: az intézmény bemutatása, pedagógiájának megismertetése, megértetése, valamint a felmerülő kérdések megválaszolása.
- ✓ Ismerkedős nap a leendő elsős gyermekek részére. Célja: a gyermek kapcsolatteremtési készségének, önállóságának, életkorához viszonyított fejlettségének a megfigyelése.
- ✓ Szülő - pedagógus találkozó a tapasztalatok megosztása végett.
- ✓ Az intézményvezető dönt a gyermek felvételéről az eljárásrendben részt vevő pedagógusok véleményének figyelembevételével.
- ✓ Szülő értesítése a döntésről.
- ✓ Beiratkozás a miniszteri rendeletben meghatározott napokon.

Minden lépés után az iskola és a család is dönthet úgy, hogy a felvételi folyamatot megszakítja.

Tanuló átvétele

Tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha van az adott évfolyamon szabad férőhely.

- ✓ A szülő/gondviselő jelentkezési igényt nyújt be (személyesen vagy online vagy telefonon keresztül). Amennyiben még nem vett részt személyes tájékoztatón, úgy időpontot egyeztet az intézmény vezetésével e-mail, telefon, esetleg személyes egyeztetés útján.
- ✓ Személyes találkozó a szülővel/gondviselővel, melyet az intézményvezető a fenntartó képviselőjével (ha lehetséges, az érintett munkaközösség-vezetővel is) közösen tart. A találkozó

célja: az intézmény bemutatása, pedagógiájának megismertetése, megértetése, valamint a felmerülő kérdések megválaszolása.

- ✓ Személyes találkozó a tanulóval, melynek keretében, ha jelentkezése a szorgalmi időszakra esik, a nevelőtestület által felkínált, osztályfokának megfelelő csoportban tölt el 1-5 napot. A kölcsönös ismerkedés szakaszában a jelentkező tanuló az iskola működésével ismerkedhet, az intézmény kijelölt pedagógusai a tanuló csoportbeli viselkedését, tanuláshoz való viszonyát, társakkal és a pedagógusokkal való kapcsolatát figyelik meg.
- ✓ A felvételtől az eljárásban részt vevő pedagógusok véleményének kikérése után az intézményvezető dönt.
- ✓ Szülő értesítése a döntésről.
- ✓ Adminisztrációs eljárás, amennyiben a tanuló átvételre kerül.

Minden lépés után az iskola és a család is dönthet úgy, hogy az átvételi folyamatot megszakítja.

Amennyiben a szorgalmi időszakon kívül jelez a szülő/gondviselő átvételi kérelmet, a szeptemberi első tanítási héten a tanuló próbahéten vesz részt, s ennek függvényében történik meg a felvételi eljárás.

II.15. Átjárhatóság biztosítása

Intézményünk 1-8. évfolyamon szöveges értékelést alkalmaz.

Ha az intézményünkbe járó tanuló szülője/gondviselője gyermeke távozási szándékát jelenti be, az átjárhatóság biztosítása érdekében, az adott időszakra megfogalmazott szöveges értékelést osztályzatokra váltjuk át.

II.16. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Intézményünkben az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- ✓ osztályozóvizsga,
- ✓ pótló vizsga,
- ✓ javítóvizsga,
- ✓ különbözeti vizsga.

Tanulmányok alatti vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időben lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.

Az intézményvezető a tanulót szülői kérelemre felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete indokoltá teszi. Ha a kérelem az összes tanórai foglalkozás felmentésére irányul, az egyéni munkarend szerint tanulóra vonatkozó eljárást kell lefolytatni. Az intézményvezető szülői kérelemre mentesítheti a tanulót a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az, akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az intézményvezető által meghatározott időben, a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat (intézményünkben szöveges minősítés) megállapításához, ha:

- ✓ a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve;
- ✓ engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget;
- ✓ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt

értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;

- ✓ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- ✓ a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie;
- ✓ a tanuló a félévi, tanév végi minősítésének megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az a tanuló, aki egyéni munkarend keretében teljesíti tankötelezettségét, az intézményvezető által meghatározott időben, a nevelőtestület által meghatározott módon - osztályozóvizsga keretében - ad számot tudásáról. Osztályozóvizsga esetén valamennyi – az adott tanévben oktatott – tantárgyból köteles a tanuló vizsgát tenni. Ez alól felmentést csak az intézményvezető adhat a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján.

Pótló vizsgát tehet a tanuló az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen minősítést kapott, illetve az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló, aki tanulmányait intézményünkben kívánja folytatni, s az eltérő haladási ütem miatt a számára elmaradt tananyagrészekből számol be.

Félévet lezáró vizsga tehető minden tanév január 15-e és február 15-e között, illetve június 1-je és június 15-e között. A javítóvizsgák ideje minden tanév augusztus 15-e és augusztus 31-e között van.

A tanulmányok alatti vizsgára a tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő/gondviselő) jelentkezik, a vizsga pontos időpontjáról, helyéről a vizsgázót a jelentkezéskor az iskola írásban tájékoztatja.

A tanulmányok alatti vizsgák követelményei az iskola helyi tantervében szereplő, évfolyamszintű tantárgyi követelményekkel egyeznek meg. A félévekre lebontott követelményszint a tanulónkénti egyéni haladási tervben jelenik meg. A vizsgakövetelményekről írásos tájékoztatást kapnak a tanulók, a vizsgázási szándék bejelentése utáni két héten belül.

A tanulmányok alatti vizsgákon a következő vizsgarészek alkalmazandók tantárgyanként:

TAGOZAT	TANTÁRGY	ÍRÁSBELI VIZSGA	SZÓBELI VIZSGA	GYAKORLATI VIZSGA
ALSÓ	magyar nyelv	+		
	irodalom	+	+	
	matematika	+		
	etika		+	
	környezetismeret		+	
	idegen nyelv (1-2. évfolyam)		+	
	idegen nyelv (3-4. évfolyam)	+	+	
	ének-zene		+	
	vizuális kultúra			+
	technika és tervezés			+
	digitális kultúra			+
	testnevelés			+
FELSŐ	magyar nyelv	+		
	irodalom	+	+	
	matematika	+		
	történelem		+	
	állampolgári ismeretek		+	
	hon- és népismeret		+	
	etika		+	
	természettudomány		+	
	kémia		+	
	fizika		+	
	biológia		+	
	földrajz		+	
	idegen nyelv	+	+	
	ének - zene		+	
	vizuális kultúra			+
	dráma és színház		+	
	technika és tervezés			+
	digitális kultúra			+
	testnevelés			+

A szóbeli és írásbeli vizsgarészek a végső értékelésbe egyenlő mértékben számítanak be.

Magyar nyelv és irodalom vizsgarészek a végső értékelésben egy tantárgyként jelennek meg alsó tagozaton.

Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az egyéni munkarend szerint tanuló

- ✓ mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- ✓ az iskola intézményvezetőjének előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- ✓ kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe;
- ✓ magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi minősítésének megállapításához az iskolában osztályozóvizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból.
- ✓ A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés intézményvezetői döntés alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A döntés meghozatalához minden esetben az intézményvezetőnek címzett, szülő(k)/törvényes képviselő által benyújtott írásbeli kérelem szükséges.

- ✓ Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozóvizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola intézményvezetője értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai:

- ✓ Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek, ill. rendkívüli esemény kivételével – tantárgyanként maximálisan 60 perc.
- ✓ Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni. Pihenőidőt a vizsgázó kérésére – legalább 10, legfeljebb 30 perc – biztosítani kell.
- ✓ Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgák között 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- ✓ A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Felkészülési idő: 30 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot mutat, értékelése nem éri el az elégséges szintet, lehetőség van póttétel húzására. A vizsgázó értékelését a két feleletre kapott értékelés alapján kell megállapítani.
- ✓ Az írásbeli feladatlapot és a jegyzetelés céljára kapott papírlapot az iskola bélyegzőjével el kell látni.
- ✓ A vizsgabizottság elnökét és tagjait az intézményvezető bízza meg.
- ✓ Az írásbeli dolgozatot a pedagógus eltérő színű (piros) tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon (áthúzással) és helyesbítve kell eszközölni, a javítást szignálva, keltezéssel ellátva, az iskola körbélyegzőjének lenyomatával kell hitelesíteni.
- ✓ Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsga esetében, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon (pl. rajz, munkadarab, számítástechnikai feladat) formájában kell elkészíteni.
- ✓ A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban, a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- ✓ A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- ✓ A vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.
- ✓ A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó kérésére – a szakértői vélemény alapján, intézményvezetői engedéllyel - az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel, a szóbeli vizsgára történő felkészülés idejét legfeljebb 10 perccel meg kell hosszabbítani, lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatát, illetve írásbeli vizsga helyett szóbeli – vagy fordítva - vizsgát tehet.
- ✓ A vizsgák során az elkövetett szabálytalanságok esetén a fentebb hivatkozott rendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.
- ✓ A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- ✓ A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető meg.
- ✓ A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a vizsgabizottsági tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában, a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- ✓ A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az ágazati jogszabályban megengedett mértéket meghaladó mulasztás esetén az osztályozóvizsga letételére szóló nevelőtestületi engedély megadását követő öt napon

belül jelentheti be, ha osztályzatának (intézményünkben szöveges minősítés) megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola intézményvezetője a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a területileg illetékes kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

- ✓ A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a területileg illetékes kormányhivatalnak.
- ✓ A független vizsga térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatás. A vizsga díját tantárgyanként kell megállapítani, melynek összege nem lehet magasabb, mint az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 3,75 %-a.
- ✓ A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg, továbbá a vizsgát is a kormányhivatal szervezi.

III. HELYI TANTERV

III.1. A választott kerettanterv megnevezése

A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok, műveltségi tartalmak a kerettantervekben kerülnek lebontásra, a pedagógiai munka szakaszaihoz igazodóan.

Iskolánk helyi tanterve a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül a *Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára*, továbbá a *Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára* című kerettantervekre épül.

A kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal, követelményekkel. A kötelező tartalommal nem szabályozott időkeretben a kerettantervekben szereplő tananyagok elmélyítése, gyakorlása, a tanulói képességek, kompetenciák fejlesztése történik. A kerettantervek évfolyamokra történő lebontása a szakmai munkaközösségek feladata.

Az óratervi táblázatokban piros színnel jelöltük azokat a tantárgyakat,

- ✓ amelyeknek óraszámát megnöveltük a Nemzeti alaptantervben meghatározott szabadon tervezhető órák terhére,
- ✓ amelyeknek oktatását korábbi évfolyamokon kezdjük meg a szabadon tervezhető órakeret terhére,
- ✓ amelyek tervezése jogszabályi kötelezettség.

Kötelező tantárgyak és óraszámok 1-4. évfolyamon

Tantárgy/évfolyam	1.		2.		3.		4.	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	5	180	5 + 2	180 + 72
matematika	4	144	4	144	4	144	4	144
etika	1	36	1	36	1	36	1	36
környezetismeret	-	-	-	-	1	36	1	36
idegen nyelv (angol nyelv)	2	72	2	72	2	72	2	72
éneke-zene	2	72	2	72	2	72	2	72
vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36
digitális kultúra	-	-	-	-	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
kötelező alapóraszám	22	792	22	792	22	792	23	828
szabadon tervezhető órakeret	2	72	2	72	2	72	2	72
maximális órakeret	24	864	24	864	24	864	25	900

Kötelező tantárgyak és óraszámok 5-8. évfolyamon

Tantárgy/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv	2	72	2	72	1,5 + 0,5	54 + 18	1,5	54
irodalom	2	72	2	72	1,5	54	1,5 + 0,5	54 + 18
matematika	4	144	4	144	3 + 0,5	108 + 18	3 + 0,5	108 + 18
történelem	2	72	2	72	2	72	2	72
állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	1	36
hon- és népismeret	1	36	-	-	-	-	-	-
etika	1	36	1	36	1	36	1	36
természettudomány	2	72	2	72	-	-	-	-
kémia	-	-	-	-	1,5	54	1,5	54
fizika	-	-	-	-	1,5	54	1,5	54
biológia	-	-	-	-	1,5	54	1,5	54
földrajz	-	-	-	-	1,5	54	1,5	54
idegen nyelv (angol nyelv)	3	108	3 + 1	108 + 36	3 + 1	108 + 36	3 + 1	108 + 36
éneke-zene	2	72	1	36	1	36	1	36
vizuális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
dráma és színház	-	-	1	36	-	-	-	-
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	-	-
digitális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
közösségi nevelés	1	36	1	36	1	36	1	36
kötelező alapóraszám	27	972	26	936	28	1008	28	1008
szabadon tervezhető órakeret	1	36	2	72	2	72	2	72
maximális órakeret	28	1008	28	1008	30	1080	30	1080

Intézményünk, a szülői igényekhez igazodóan, preferálja a minél korábbi életkorban megkezdett nyelvtanulást, ezért a szabadon felhasználható órakeret 1-3. évfolyamon a nyelvoktatásra (angol nyelv) használjuk fel.

Az alsó tagozatos nyelvoktatáshoz is rendelkezünk képzett pedagógussal.

Mivel 4. évfolyamon már kötelező tantárgyként jelenik meg az idegen nyelv oktatása, ezért ezen az évfolyamon a szabad órakeret a jelentős mértékben lecsökkent óraszámú magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz rendeljük.

Felső tagozaton jogszabályi kötelezettség a hon- és népismeret, illetve a dráma és színház tantárgyak oktatása heti egy-egy órában a szabadon felhasználható órakeret terhére.

A fennmaradó órakeret egy részét 6-8. évfolyamon szintén a nyelvoktatásra használjuk fel, megemelve a kötelező óraszámot 1-1 órával, illetve a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgyak óraszámának fél-fél órával történő megemelésével azokat a kompetencia-területeket kívánjuk megerősíteni 7-8. évfolyamon, amelyek a sikeres továbbtanuláshoz feltétlenül szükségesek.

III.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Kulcskompetenciák

A Nemzeti alaptanterv meghatározza azokat a kulcskompetenciákat, amelyek az egész életen át tartó tanulás megalapozásához szükségesek. A kulcskompetenciák a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák, továbbá azok, amelyek egyetlen tanulási területre sem köthetők, hanem a megszerzett tudásra épülnek, fejlődnek a tanítás – tanulás folyamatában.

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Fejlesztési területek – nevelési célok

Fejlesztési terület	Nevelési célok	Helyi megvalósítás
Erkölcsei nevelés	erkölcsi érzék fejlesztése; felelősségtudat elmélyítése; igazságérzet kibontakoztatása, közösségi beilleszkedés elősegítése; önálló gondolkodásra, majdani önálló felelős életvitelre felkészítés elősegítése; felkészítés az értékkonfliktusokra; válaszokat találni az erkölcsi és életvezetési problémákra;	az intézményi pedagógiai munka alapelvei, értékei – pedagógiai gondolkodás; példamutatás; közösségi élet (DÖK, iskolagyűlés), amelyben hangsúlyosak az alapvető készségek; tantárgyi tartalmak (kiemelten etika, magyar nyelv és irodalom, történelem és állampolgári ismeretek, testnevelés, művészetek); beszélgetőkörök;

	az emberi lét, a világ lényegi kérdéseinek megértése, megvitatása; alapvető készségek megalapozása és fejlesztése (kötelességtudat, munka megbecsülése, mértéktartás, együttérzés, segítőkészség, tisztelet, tisztesség, türelem, megértés, elfogadás, korrupció elleni fellépés); tanulást elősegítő beállítódás kialakítása	projektoktatás – projekttemák, témnapok; ombudsmanok választása; együttműködés szakemberekkel (kiemelten pszichológus); szöveges értékelés; karácsonyi „cipősdoboz” akció
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	nemzeti, népi kultúra értékei, hagyományai; jeles magyar személyek munkássága; ismeretek, egyéni és közösségi tevékenységek, melyek alapozzák az otthon, lakóhely, szülőföld, haza és népei megismerését, megbecsülését; egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményei, nehézségei, ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formák; közösséghez tartozás érzése; Európa, mint tágabb haza (történelme, kultúrája)	tantárgyi tartalmak (kiemelten magyar nyelv és irodalom, történelem és állampolgári ismeretek, hon- és népismeret, művészetek, természettudomány és földrajz, technológia tanítási területek); közösségi programok (szakkörök, kirándulások, táborok, kulturális intézmények látogatása, tematikus előadások szervezése külső előadók bevonásával); projektoktatás – projekttemák; témnapok, jeles napok; nemzeti ünnepek, megemlékezések
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése; közügyekben való részvétellel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, vitakultúra fejlesztése; felelősségtudat, önálló cselekvés, megbízhatóság, kölcsönös elfogadás képességének fejlesztése	tantárgyi tartalmak (kiemelten magyar nyelv és irodalom, történelem és állampolgári ismeretek); tanítás- és tanulásszervezési eljárások – önállóság biztosítása; DÖK, iskolagyűlés, ombudsmani rendszer működtetése; beszélgetőkörök; intézményi házirend
Önismeret, társas kultúra fejlesztése	önismeret megalapozása, fejlesztése; énkép gazdagítása; érzelmei hiteles kifejezése; empátia fejlesztése; kölcsönös elfogadás; saját életünk alakítása önmagunkon múlik; kulturált egyéni és közösségi élet, mások megértése, tisztelete, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása	részletesen kidolgozva lásd a pedagógiai program II.6, II.9. pontjaiban (személyiség- és közösségfejlesztés) tantárgyi tartalmak (kiemelten magyar nyelv és irodalom, történelem és állampolgári ismeretek, etika, művészetek tanítási terület); beszélgetőkörök; drámapedagógiai eszközök;

		együttműködés szakemberekkel (kiemelten pszichológus); szöveges értékelés – önértékelés; közösségi programok (ünnepségek, kirándulások, táborok, iskolai rendezvények...); pályaorientációs tevékenység
Családi életre nevelés	harmonikus családi minták közvetítése; családi közösségek megbecsülése; felkészülés a családi életre: felelős párcapcsolat, konfliktuskezelés, szexuális kultúra	tantárgyi tartalmak (kiemelten magyar nyelv és irodalom, történelem és állampolgári ismeretek, etika, biológia, művészetek tanítási terület); családias légkör kialakítása csoport- és iskolai szinten; otthonos környezet kialakítása; közös (csoport és iskolai) ünnepek; beszélgetőkörök; felvilágosító előadások gyerekek, szülők részére; együttműködés szakemberekkel (pszichológus, iskolaorvos, védőnő)
Test és lelki egészségre nevelés	igény kialakítása a testi-lelki egészségre: egészséges életmód, lelki egyensúly megóvása, társas viselkedés szabályozása, konfliktuskezelés, önállóság, betegség-megelőzés, testi higiéné, szabálykövető közlekedés, veszélyhelyzetek felismerése, váratlan helyzetek kezelése, káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése	részletesen kidolgozva lásd a pedagógiai program II.7., II.8., III.4., III.7. pontjaiban
Felelősségvállalás másokért, önkénasség	szociális érzékenység, segítő magatartás a hátrányos helyzetűekkel, fogyatékkal élőkkel szemben; saját élményű tanulás; együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás	kiemelt figyelmet igénylő tanulók (kivéve SNI) fogadása; érzékenyítő programok (pl. karácsonyi „cipősdoboz” akció)
Fenntarthatóság, környezettudatosság	a természeti és kulturális gazdagság megismerése, megbecsülése; tudatos, takarékos, felelősségteljes erőforráshasználat; természet, környezet ismerete, szeretete → környezetkímélő,	tantárgyi tartalmak (kiemelten történelem és állampolgári ismeretek, hon- és népismeret, természet tudomány és földrajz, művészetek, technológia tanítási területek); projektoktatás témái, téma napok, Fenntarthatósági

	értékvédő, fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás; a környezettel kapcsolatos állampolgári jogok és kötelességek gyakorlására való felkészítés; változást, válságokat előidéző gazdasági és társadalmi folyamatok megismerése; cselekvő magatartás (megőrzés, gyarapítás)	Témahét programjaiba kapcsolódás; mindennapi tevékenységekbe ágyazottan gyakoroltatni a tevékenységeket: szelektív hulladékgyűjtés, takarékos berendezések; külső szakemberek bevonása (előadások); témához kapcsolódó iskolán kívüli programok (pl. üzemlátogatás);
Pályaorientáció	átfogó kép nyújtása a munka világról (életkorhoz igazodóan); szükséges erőfeszítésekre képesek legyenek céljaik elérése érdekében	már kisiskolás kortól kezdődően kiemelt figyelmet fordítunk a pályaorientációs tevékenységre: havonta legalább egyszer iskolai vagy iskolán kívüli program a témában (előadások, tevékenykedtetés, üzemlátogatások); projektoktatás – projekttema; témanap; pályaorientációs nap szervezése (A munka világa); 7-8. évfolyamon kiemelten kezeljük a pályaorientációt, a felvételre való felkészítést; külső szakemberek bevonása a pályaorientációs folyamatokba; szakkörök; tehetséggondozás
Gazdasági és pénzügyi nevelés	életkorhoz igazodóan alapismeretek a témában (gazdasági – pénzügyi intézetek és folyamatok, pénzügyi szabályok, banki tranzakciók, fogyasztóvédelmi jogok); felelősségteljes gondolkodásra szoktatás: értékteremtő munka, javakkal való észszerű gazdálkodás, pénz világa, fogyasztás; döntéseiket mérlegelni tudják; összefüggések láttatása (célok – erőforrások, egyéni és közösségi érdek)	tantárgyi tartalmak (kiemelten matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természettudomány és földrajz, technológia tanítási területek); témához (Pénz7) való kapcsolódás; projektoktatás – projekttema; külső szakemberek bevonása (előadások, foglalkozások); részvétel iskolai, iskolán kívüli programokon, látogatásokon, melyek során cselekvésbe ágyazottan gyakorolhatják a pénzügyi tevékenységeket (pl. saját készítésű termékek eladása); pénzügyi tematikájú versenyeken való részvétel
Médiatudatosságra nevelés	felelős részvétel a rendszerben; értelmező, kritikai beállítódás kialakítása;	tantárgyi tartalmak (kiemelten magyar nyelv és irodalom, technológia tanítási területek);

	média működésével és hatásmechanizmusával való ismerkedés; média és a társadalom kapcsolata; nyilvános és bizalmas, valóságos és virtuális érintkezés megkülönböztetése, jogi és etikai vonatkozások	digitális tananyagtartalmak kihasználása a tanórákon, tanórán kívüli tevékenységekben; adatvédelem, adatbiztonság a digitális tartalmak használata során; beszélgetőkörök; tematikus előadások
Tanulás tanítása	érdeklődés felkeltése a tananyaggal kapcsolatban; tanulási technikák nyújtása; eszközszintű tudás kialakítása; tanulási eredményesség növelése; a tanuló testi és szellemi teljesítményének a növelése; a tudás minőségének értékelése	részletesen kidolgozva lásd a pedagógiai program bevezető részében, a II.1., II.2., II.3., III.11. pontjaiban; minden pedagógus alapvető kötelessége a tanulás tanítása, elsősorban a saját tantárgyán, tevékenységein keresztül; mentori hálózat működtetése; felső tagozaton egységes értékelési rendszer (gamifikáció) bevezetése

III.3. Sajátos pedagógiai módszerek

A Nemzeti alaptantervben megjelenő korszerű pedagógiai elvek és módszerek már az elmúlt években a pedagógiai módszertárunk elemeivé váltak. A nyitott tanulás, az egyénre szabott tanulási utak biztosítása, a differenciálás, a projektoktatás preferálása, a tananyag tömbösítése, a teamtanítás, a tapasztalati tanulás – mára jól begyakorolt módszereink a nevelés-oktatás folyamatában.

A tantárgyakon átívelő tanítás

Ez a gondolkodásmód a pedagógustól megköveteli az integrált szemléletet, azaz a tantárgyi kereteken túlmutató tanítás kerül a középpontba.

A pedagógus tantárgyakon átívelő oktatással sokkal hatékonyabban tudja bekapcsolni a tanulási folyamatba az iskolán kívüli színtereket (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A pedagógus együttműködik a más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy projekteken, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások alkalmával a tantárgyak összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak egyesítésére.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógus figyelembe tudja venni a tananyagok tartalmának a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.

Ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a személyre szabott nevelés-oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.

Belső motiváción alapuló tanulás nyílt oktatási formákkal

Iskolánk pedagógiai gyakorlatában az aktív, nyitott tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza.

A tanulói kompetenciák fejlesztését, a tanulási eredmények elérését segíti elő a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás és a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. Ezek a tevékenységek a napi, heti, havi és féléves feladatok tervezését, azok teljesítését, önértékelését, visszajelzését is tartalmazzák, keretezve a tanulók mindennapi aktív tanulását.

A differenciált tanulásszervezés jellegzetességei további lehetőségeket adnak a pedagógusnak a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel támogatni. A tanulóknak gyakran biztosítunk választási lehetőséget a nyílt oktatási formák keretében, azaz a tanulási tevékenységek során lehetőséget adunk a partner, a helyszín, az időkeret, bizonyos tananyagtartalmak megválasztására.

Projektoktatás

A projektmódszert, mint a tanulók érdeklődésére, a tanárok és a diákok közös tevékenységére építő módszert értelmezzük, amely a megismerési folyamatot projektek sorozataként tervezi meg. A projektek olyan komplex feladatok, amelyek elvégzése során a témát annak széles körű (történeti, technikai, gazdasági stb.) összefüggésrendszerében dolgozzák fel a tanulók.

A tantárgyakon átívelő oktatás segítséget jelent a projektmódszer rendszeres alkalmazására.

A tanuló társaival közösen tervez és hajt végre kooperatív tevékenységeket, projekteket.

A módszer tanítása során szeretnénk elérni, hogy tanulóink egyre önállóbban szervezzék meg és hajtsák végre a projektekhez kapcsolódó tevékenységeket.

A projekteken dolgozhatnak a tanulók egyedül, párban, kis- és nagycsoportban is. A tanulók saját érdeklődésére, az egyéni utak bejárására nagy hangsúlyt fektetünk. A projektek megvalósítása egyben önként vállalt szorgalmi, házi feladat is lehet. A délutáni tanulási sávban lehetőségük van bármely csoport tanulóival is együttműködni a kivitelezés érdekében. A pedagógus mint segítő, inspiráló vesz részt a munkafolyamatban, visszajelzéseket ad, mentor a kivitelezésben. Lehetőség van a témákhoz kapcsolódóan a tananyagtartalmakat is megismerni és gyakorolni, tapasztalatként kipróbálni.

Témahetek

Intézményünk minden tanévben csatlakozik az országosan meghirdetett témahetekhez, melyek: Pénz7, Digitális Témahét, Fenntarthatósági Témahét. Elsősorban a felajánlott tananyagokat használjuk fel az intézményi módszertani kultúrába ágyazottan.

Témanapok

Egy adott napon minden tanórának, foglalkozásnak a központi témája a pedagógusi közös döntés során meghatározott téma. Kihasználjuk a világnapok adta lehetőségeket (pl.: állatok, víz, Föld világnapja), de szorosan kapcsolódik az új projektek kihirdetéséhez is, mivel azon a napon minden csoport ugyanazt a projekttemát vezeti be, a nap eseményei az adott téma köré épülnek.

Az intézményi munkatervben szerepeltetjük a témanapokat.

Minden tanévben témanapként foglalkozunk a munka világával, a tanítás nélküli munkanapokból felhasználva egy napot.

III.4. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Szemléletünkben az egészséget komplex módon, holisztikusan értelmezzük. A WHO meghatározása szerint: "Az egészség a teljes testi, mentális és szociális jól-lét állapota, és nem csupán betegség- vagy fogyatékosságnélküliség." Ennek megfelelően mi is mindhárom területet egyenrangúnak tekintjük, és ennek megfelelően igyekszünk a nevelési gyakorlatunkba is komplex módon beépíteni.

Tevékenységeinkkel, a korszerű pedagógiai módszerek tudatos használatával tanulóink teljes körű egészségéhez szeretnénk hozzájárulni. Célunk, hogy

- ✓ iskolánkban olyan környezetet teremtsünk, ahol a tanulók kiegyensúlyozottan, stresszmentesen tevékenykedhetnek, és környezetükkel harmóniában élhetnek. Ezért pedagógusaink a pozitív,

bizalmon alapuló kapcsolat, az empátia és a hitelesség jegyében végzik pedagógiai tevékenységüket. Mintaként ezt az attitűdöt közvetítjük a tanulókkal való kapcsolatunkban.

- ✓ legyen igényük tanulóinknak egészségük megőrzésére, védelmére, tudatosan vállalt egészséges életmód kialakítására, ahol a testmozgás a mindennapi tevékenység részét képezi élethosszig tartóan.

Programok, tevékenységek:

- ✓ mindennapos testmozgás biztosítása;
- ✓ prevenció;
- ✓ szűrővizsgálatok, mérések (NETFIT);
- ✓ egészséget támogató tisztálkodási szokások alakítása;
- ✓ mentálhigiéné;
- ✓ sportnap szervezése;
- ✓ projektek, témanapok témáiban az egészségfejlesztés megjelenítése;
- ✓ táborok, kirándulások szervezése az egészségfejlesztés jegyében;
- ✓ barátságos, tiszta, az egészséget támogató korszerű környezet (pl. bútorzat) megteremtése;
- ✓ iskolai étkeztetés során az egészséges táplálkozás szempontjainak szem előtt tartása (pl. szűrt vizet adagoló ballon felállítása);
- ✓ étkezés, ivás egészségmegőrző módjaival megismertetni a tanulókat, tudatos étkezésre szoktatás;
- ✓ mozgásigény kielégítése a tanórákon is.

Az egészséghez elengedhetetlenül hozzátartozik a környezettel való harmónia, ezért az egészségnevelés mellett ugyanolyan fontos a környezeti nevelés. Pedagógusaink diákjaink felé a környezettudatos életmódot személyes példamutatáson keresztül is képviselik. Témanapok, projektek, külső programok alkalmával a környezettudatosság kiemelt szerepet kap. Szeretnénk tanulóinkat arra nevelni, hogy a Föld erőforrásaival tudatosabban gazdálkodjanak, hiszen az ő életükben már számolni kell azzal, hogy kisebb ökológiai lábnyommal kell majd tervezniük az életüket.

Célunk, hogy olyan felelős hozzáállást és magatartást alakítsunk ki a tanulóinkban életkoruknak megfelelően, amely a XXI. század tudományos és technikai szintjét harmóniában tartja a Föld ökológiai igényeivel, azaz környezetkímélő, takarékos, s amely a természet mint érték tiszteletén, védelmén, megőrzésén alapul.

Alapelvek, célok:

- ✓ Környezettel szembeni érzékenység, igényesség, felelősség alakítása, különösen a művészetek erejével.
- ✓ Rendszerszintű gondolkodás fejlesztése.
- ✓ Kreatív, együttműködésre, konfliktuskezelésre és -megoldásra képes készségek alakítása, megerősítése.
- ✓ A természettudományos gondolkodás fejlesztése a tanórán kívüli lehetőségek kihasználásával.
- ✓ A szakórákon is kihasználni a lehetőségeket a környezeti nevelésre, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek felhasználása.
- ✓ A helyi viszonyok adta lehetőségek kihasználása (pl. Doma-farm).
- ✓ A közvetlen és távolabbi környezet értékeivel való megismertetés, azok megőrzésének, védelmének, gyarapításukba való bekapcsolódás lehetőségeinek felkutatása.
- ✓ Népszokások, hagyományok megismerése.
- ✓ Külső partnerekkel való együttműködés, kihasználva a szülői partneri kapcsolatokat.
- ✓ Környezettakarékos infrastruktúra kialakítására törekvés (pl.: energiatakarékos világítás).

Programok, tevékenységek:

- ✓ kirándulások,
- ✓ táborok,

- ✓ látogatások (pl. múzeumok, emlékhelyek),
- ✓ bekapcsolódás a Fenntarthatósági Témahét programjaiba,
- ✓ témanapok, projekttemák,
- ✓ jeles napok (víz világnapja, Föld napja...),
- ✓ megemlékezések,
- ✓ közvetlen környezet gazdagítása (pl.: növények),
- ✓ szelektív hulladékgyűjtés,
- ✓ esztétikus környezet kialakítása.

III.5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünk egyik sajátossága a nevelés-oktatás szervezeti kereteinek újragondolása.

Alsó tagozaton többnyire – korosztály alapján – heterogén csoportokat alakítunk ki, figyelve arra, hogy az életkorban közel lévő évfolyamok tanulói kerüljenek egy csoportba (1-2., 3-4.), de – amennyiben a csoport addigi működése, dinamikája, összetétele engedi – nem zárkozunk el az 1-3., 2-4. csoportösszetételtől sem.

Ezt a gondolkodásmódot több tényező is befolyásolja: egyrészt a csoportlétszámok alacsony szinten való tartása szükségessé teszi a heterogén csoportok szervezését a csoportszobák mennyiségi korlátja miatt, másrészt kisiskolás korban, ha a különböző érdeklődési körű tanulók ismereteiket az egymással való közös tanulás során képesek megosztani, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás hatékonyan tud megvalósulni.

Év közbeni csoportváltásra akkor van lehetőség, ha ezt az igényt a tanuló vagy a szülő/gondviselő, vagy a csoportvezető pedagógus az intézményvezető felé jelzi. Ennek szükségességét az intézményvezető szakmailag megvizsgálja, s ennek függvényében hozza meg a döntést.

A hagyományos, évfolyamszintű csoportalakítás lehetőségével is élünk, ha a létszámok jelentősebben megnövekednek egy adott évfolyamon, vagy hatékonyabbnak látjuk ezen szervezeti keret alkalmazását.

Felső tagozaton – az elmúlt évek tapasztalatai alapján – az évfolyamonkénti bontást tartjuk megfelelő szervezeti keretnek ahhoz, hogy a szakos oktatás valóban hatékonyan tudjon működni, hiszen a tantárgyankénti tananyag igen erősen differenciálódik 5. évfolyamtól kezdve, megköveteli az effajta homogén csoportok meglétét. Magas tanulólétszám esetén az évfolyamokat tovább bontjuk a, b osztályokra. A csoportszobák mennyiségi korlátja miatt egy teremben két évfolyam kap helyet, figyelembe véve a tanulói létszámokat is.

A kialakított csoportok a projektek vagy egyéb feladatok megoldásához újraszervezhetőek, átcsoportosíthatóak.

A csoport/osztálylétszámokat igyekszünk az ideális létszámhoz igazítani, a pedagógusonkénti 10-12 gyermekkel történő munkavégzést tartjuk hatékynak.

Az egyéb foglalkozások esetében felbomlik a csoport- vagy évfolyamkeret, a napközben maradók egy közösséget alkotnak, illetve a tanulók az érdeklődési körüknek megfelelően vehetnek részt a tanulási időn kívül szervezett foglalkozásokon, szakkörökön (kivételt képeznek a célzottan egy-egy korosztálynak meghirdetett foglalkozások).

III.6. Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógusok, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével, szakmai, módszertani döntést hozhatnak arról, hogy milyen tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket választanak a

tantárgyi tartalmakhoz igazodóan, tanulóik egyéni fejlesztési tervének megvalósulásához mit tartanak alkalmasnak.

Igyekszünk az eszközök széles tárházát biztosítani ahhoz, hogy a tanulók a számukra megfelelő csatornán, saját tanulási stílusuknak megfelelő eszközökkel dolgozhassanak.

A tankönyvkiválasztás elvei:

- ✓ Alkalmas legyen a differenciált oktatásra.
- ✓ Lehetőséget adjon többféle megközelítésre (elméleti, gyakorlati).
- ✓ Készségfejlesztésre alkalmas legyen.
- ✓ Felépítése, tagolása áttekinthető, logikus legyen.
- ✓ Nyelvezete igényes, az adott korosztály számára érthető legyen.
- ✓ A tudnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel írja le.
- ✓ Lehetőleg legyenek egymásra épülő tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai.
- ✓ Lehetőleg kiegészítő taneszközök is tartozzanak a tankönyvhöz.
- ✓ Lehetőség szerint elérhető legyen online változatban is.
- ✓ Tartalmazzon interaktív tanulást, tanulmányokat támogató alkalmazásokat is.

A taneszközök kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy több tanéven keresztül használhatóak legyenek, továbbá minőségük, megjelenésük a diákok esztétikai érzékének fejlesztését is elősegítsék. Ösztönözzék a tanulókat a pontos, igényes munkavégzésre, a taneszközök állapotának megóvására.

A tankönyvek beszerzését, a könyvtári példányok kezelését a hatályos jogszabályok szerint végezzük.

A hivatalos tankönyvjegyzék az a keret, amelyen belül a pedagógus dönthet az alkalmazott tankönyvekről, tanulmányi segédletekről. Amennyiben szükséges, s a lehetőség adott, a fenntartó hozzájárulhat egyéb, a hivatalos tankönyvjegyzéken nem szereplő tankönyvek, tanulmányi segédletek beszerzéséhez.

III.7. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A teljes körű egészségnevelési program feladatai közé tartozik a mindennapos testnevelés, továbbá az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység megszervezése.

A hatályos jogszabályok előírják, hogy a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra megtartásával kell biztosítani. Intézményünk rendelkezésére áll tornaterem, továbbá az intézmény használatába tartozó udvar, melyek biztosítják a testnevelésórák megtartásához a helyszíneket.

Iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján, szükség esetén, gondoskodunk a könnyített testnevelés, gyógytestnevelés megszervezéséről.

Az egyéb tanórák, foglalkozások alatt kiemelten figyelünk a testmozgás beépítésére a tevékenységek rendjébe.

Az egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység megszervezésére a következő lehetőségeket kínáljuk:

- ✓ Iskolai sportkör az egyéb foglalkozás keretében, melyhez hetente kétszer negyvenöt percet biztosítunk.
- ✓ Az intézmény területén különféle sportágak (pl.: aikido, asztalitenisz, kézilabda, kosárlabda, futball, teqball, tollas, tánc) működtetésére helyszín biztosítása.
A testmozgáson kívül célunk a tehetséggondozás is: később akár versenyszerűen is űzhessék ezeket sportegyesületekben.
- ✓ Együttműködés sportszervezettel, melynek keretében külső helyszínen biztosítjuk a mozgás lehetőségét (úszás).
- ✓ Teret adunk az egészséget, egészségi állapotot hatékonyan fejlesztő tevékenységeknek (pl. Pek-torna, mint komplex kreatív mozgásfejlesztés).

- ✓ A tanórák közötti hosszabb, félórás szünet, továbbá a délutáni szabadidő keretében a levegőn történő testmozgás biztosítása minden tanítási napon, amennyiben az időjárási körülmények ezt nem akadályozzák.
- ✓ Az intézmény közelében található játszótér eszközeinek, zöldterületeinek (pl. a Törökbálinti-tó és környéke) a testmozgás érdekében.

A teljes körű egészségnevelési programunk részét képezik a mozgásos tevékenységekre épülő, a tanulási időn kívül szervezett programjaink, úgy mint: táborok, túrák, kirándulások.

Figyelünk arra, hogy a testmozgásra épülő tevékenységeink népi játékokat is tartalmazzanak, így a hagyományörzés is szerepet kap.

Ösztönözzük tanulóinkat, hogy a testi-lelki-szellemi jóllétük, egészségük érdekében rendszeresen mozogjanak, a mozgás váljon mindennapjaik, életük részévé.

A testnevelésórákon kívüli sportfoglalkozások, tevékenységek egy része fizetési kötelezettséggel jár, ezekről tájékoztatjuk a szülőket.

III.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, többek között, az oktatásra nézve is előírja az egyenlő bánásmód követelményét, kiemelve olyan területeket, mint: felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, teljesítmények értékelése, oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, az oktatásban megszerezhető bizonyítvány kiadása, jogviszony megszüntetése, pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés.

Az iskolai élet minden területén arra törekszünk, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés ne jelenhessen meg a pedagógiai munkánk során, minden tanuló számára egyenlő bánásmódot biztosítsunk, azaz, a törvény szavait idézve, „azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével” járjunk el.

Kiemelten figyelünk arra, hogy sem az intézmény alkalmazottai, sem az intézményünkbe járó gyermekek, tanulók ne sértsék meg az egyenlő bánásmód követelményét (hátrányos megkülönböztetés – különösen nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás alapján; zaklatás; jogellenes elkülönítés).

A következő, esélyegyenlőséget biztosító elvek mentén szervezzük munkánkat:

- ✓ minden intézményünkbe jelentkező tanulót ugyanazon eljárásrend szerint veszünk fel/át; a gyermekek, tanulók a fejlődésüket leginkább biztosító csoportba kerülnek besorolásra, a csoportok közötti átjárhatóságot, szükség esetén, biztosítjuk;
- ✓ egységes követelményszint a fejlesztési szakaszok kimeneti pontjain;
- ✓ differenciált, egyénre szabott tanulási utak biztosítása;
- ✓ együttműködésen alapuló tanulás biztosítása;
- ✓ egységes értékelési elvek, ugyanakkor egyénre szabott, árnyalt, fejlesztő értékelés;
- ✓ a különleges bánásmódot igénylők számára biztosítjuk a fejlődésükhöz szükséges körülményeket, támogatást;
- ✓ mindenki számára egységesen biztosítjuk a lehetőségeket a tanuláson kívüli tevékenységekbe történő bekapcsolódáshoz;
- ✓ mindenki számára egységesen biztosítunk eszközöket, tankönyveket, tanulmányi segédleteket a tanulás folyamatához;
- ✓ már kisiskolás korban megkezdjük a pályaaorientációs tevékenységet minden csoportban, minden tanuló részvételével;
- ✓ 7. és 8. évfolyamon kiemelten kezeljük a továbbtanulásra való felkészítést;

- ✓ szociális kompetenciafejlesztésre, szociális problémamegoldó készség fejlesztésére nagy hangsúlyt helyezünk;
- ✓ resztoratív konfliktuskezelés, mint pedagógiai alapelvünk;
- ✓ diákönkormányzat, iskolagyűlés működtetése, mint a demokráciára nevelés eszközei;
- ✓ diák ombudsmanok választása a tanulók közötti konfliktusok feloldásának segítésére;
- ✓ együttműködés a szülőkkel, a segítő hálózat szakembereivel (pl.: pszichológus, fejlesztőpedagógus).

III.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje

Iskolánkban a pedagógusok tudatosan tervezett tanulási helyzetek megteremtésével kívánják elérni, hogy minden tanuló képességei szerint, saját egyéni haladási ütemében sajátítsa el az adott évfolyam követelményeit, s ezáltal megvalósulhasson a sikerélményekre alapozott hatékony tanulás.

A tanuló fejlődését türelemmel és bizalommal kísérjük, nem ijedünk meg az esetleges megtorpanásoktól, visszaesésektől sem, a fejlődés velejárójának tekintjük ezeket.

Az egyéni tanulási út mentén a pedagógusok, a tanulók és a szülők bevonásával, meghatározzák azokat a célértékeket, amelyeket – a tanuló aktuális fejlettségi szintjére, kognitív profiljára, egyéni tanulási stílusára támaszkodva – szeretnének elérni az adott időszakban. Ezáltal a tanulókkal szemben támasztott elvárások egyértelművé válnak, a tanulók beavatottak lesznek a saját tanulási folyamatukba.

A tervet alsó tagozaton az első félévre október végéig készítik el. A második félévre február végéig kell tervet készíteni, az első félév helyzetelemzése alapján, a szöveges értékelés dokumentumelemeként. Felső tagozaton negyedéves bontásban adunk tájékoztatást az elérendő célokról, az ehhez szükséges feladatokról.

Kimeneti pontjaink: 2., 4., 6. tanév vége; ha ekkorra sem sikerült teljesíteni az elvárt követelményeket, az érintett szülővel/gondviselővel (és tanulóval) egyeztetünk a gyermek további előmenetelével kapcsolatosan.

Ez a fajta szemlélet és tanulásszervezési mód a beszámoltatások, számonkérések hagyományos módját is felülírja, hiszen a tanulók különböző időpontokban sajátítják el a számukra előírt követelményeket, így a folyamatba iktatott számonkérés egyedi, az egyes tanulókhoz igazodik. Tanév végén vizsgáljuk évfolyamszintű méréssel, milyen szinten sikerült elsajátítaniuk tanulóinknak az adott tanév követelményeit, a helyi tantervünk követelményeit alapul véve, alsó tagozaton magyar nyelv és irodalom, matematika, felső tagozaton magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természettudományok, idegen nyelv tantárgyakból.

Szempontjaink a mérőanyagok összeállításához:

- ✓ A számonkérés alapja a kellő mélységben elsajátított, begyakorolt ismeretanyag.
- ✓ A mérőeszköz a tanuló által megismert, elsajátított munkaszokásokat, eszközhasználatot kérje számon, a begyakorlott algoritmusokat, feladatmegoldási módozatokat tartalmazza.
- ✓ Figyelembe vesszük a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (BTMN) sajátos igényeit (tanulmányok alatt használt segédeszköz biztosítása, továbbá hosszabb felkészülési, számonkérési idő).

Egy tanítási napon két mérőanyag írátható, egy hétre legfeljebb két tananyagot összegző mérés iktatható be. Előre bejelentjük, legalább egy héttel, a tanév végi mérések idejét.

Az írásbeli mérőanyagok kijavítási határideje a folyamatba iktatott mérések esetén egy hét, a tanév végi mérőanyagok esetén két hét.

A kijavított mérőanyagok eredeti példányát a tantárgyat tanító pedagógus őrzi a következő tanév végéig (jogsabályi kötelezettség).

Tanulói hiányzás esetén a szülővel egyeztetünk a mérések ütemezéséről.

A nevelés-oktatás során alkalmazott módszertárunk az alábbi beszámoltatási formákat is lehetővé teszi: A tanulók tarthatnak projekteket, kiselőadásokat, beszámolókat az őket leginkább érdeklő témákról. A saját érdeklődésük alapján választott témák mellett meg kell hogy jelenjenek a tananyagokhoz kapcsolódó témák is. A tanulói munkák, bemutatóanyagok, produktumok is a tanulói értékelés részét képezik.

A kompetenciafejlesztés érdekében gyakran használjuk azt a gyakorlati módszert, hogy egy-egy feladatmegoldás vagy csoportmunka után a beszélgetőkörökben beszámolhatnak növendékeink az újonnan szerzett ismereteikről, megoldást kereső felfedezéseikről. A tanulók maguk, és a csoport többi tagja is, értékeli munkájuk eredményességét. Fontosnak tartjuk, hogy beszélni tudjanak a felmerülő nehézségeikről, hiányosságaikról is. A munkájuk ilyen, velük közösen végzett ellenőrzésével fejlesztjük a lényeglátásukat, a kommunikációs képességeiket is.

A tanulók napi feladatainak teljesítésénél, annak ellenőrzésében, és az ehhez kapcsolódó értékelésben, fontos szempont a munka milyensége: aktivitás, minőség, elmélyülés és együttműködés képessége. Az értékelésnél a pozitív megerősítés elvét követjük, figyelembe vesszük a tanulók tanuláshoz való viszonyát, tenni akarását, fejlődni akarását. Az erősségeiket tartjuk szem előtt, megfogalmazzuk fejlődésük irányát, fontosnak tartjuk az előmenetelükkel kapcsolatos tapasztalataik megosztását is. A teljes tanulási folyamatot értékeljük.

III.10. Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei, korlátai

Intézményünkben a tanulási folyamatot úgy szervezzük, hogy a tanulóknak az iskolában töltött időben legyen lehetőségük elkészíteni a házi feladatot, önálló munkában (napközis időszak). A neveléssel-oktatással lekötött időszakban is lehetőségük van a tanulóknak önálló munkára, így otthon többnyire már nincs további tanulási feladatuk a tanulóknak.

Ugyanakkor nem elkerülhető, hogy a tanulók ne kapjanak egyénre szabottan otthoni feladatokat, hiszen az életkorral egyenesen arányosan növekvő tananyagmennyiség, a gyakorlás szükségessége, a memoriterek, 7-8. évfolyamon a központi felvételi vizsgára történő felkészülés egyre inkább megköveteli az otthoni feladatvégzést is. Házi feladatot akkor adunk otthonra, ha a pedagógus ezt szükségesnek érzi a tanuló előrehaladása érdekében, vagy a tanuló az önálló tanulása alatt nem végezte el a feladatait, és nem veszi igénybe a napközit sem. Elvárjuk, hogy ezen esetekben a kiadott feladatokat a tanuló elkészítse a megadott határidőre, de nem marasztaljuk el, ha nem végzett vele, lehetőséget adunk egy következő alkalommal ennek pótlására. Ha többször elmaradnak a feladatok, a tanulóval közösen igyekszünk feltárni az okokat, ha szükséges, szülői segítséget kérünk.

A szorgalom értékelésénél vesszük figyelembe a tanulói aktivitást a házi feladatok elkészítése során. Iskolán kívüli munkát igényelhetnek a projektek, ezek megvalósítását, továbbá a megvalósítás szintjét a szorgalom szöveges értékelésében tükrözzük.

Elvek:

- ✓ A házi feladat segíti a tananyag elmélyítését, a begyakorlást, kiegészítheti, továbbfejlesztheti, előkészítheti azt.
- ✓ Eszköz, melynek segítségével az önálló tanulási képesség alakítható.
- ✓ Igazodjon az életkori sajátosságokhoz.
- ✓ A feladatok igazodjanak a tantárgy sajátosságaihoz.
- ✓ Arányos terhelést jelentsen mennyiségben és minőségben egyaránt.
- ✓ A feladott házi feladatot mindig kell ellenőriznie az érintett pedagógusnak.

- ✓ Lehetőleg egyénre szabott, differenciált legyen a házi feladat.
- ✓ A téma, tantárgy iránt érdeklődő tanulókat szorgalmi feladatokkal segítjük.

Korlátok:

- ✓ A házi feladatok megoldásának ideje napi $\frac{1}{2}$ - 1 óránál többet ne vegyen igénybe.
- ✓ A memoriterek tanulására, terjedelmüktől függően, legyen elegendő idő, ne egyik napról a másikra kérjük.
- ✓ Tanítás nélküli munkanapokra, szünetekre (ősz, tavaszi, nyári) nem adunk házi feladatot, ajánlásokat teszünk, de ez kötelezettséggel nem jár.

III.11. Ellenőrzés, értékelés módja

A tanulók értékelése a pedagógiai folyamat része, mely irányító, fejlesztő szerepet tölt be, az előre meghatározott célokhoz viszonyítunk, s ezek teljesüléséről hozunk megállapításokat. Helyesen alkalmazva fejleszti a gyermek személyiségét, visszacsatolást ad, motivál, tájékoztatást nyújt a tanuló, a pedagógus és a szülő felé az elvégzett munkáról, az elsajátított ismeretekről. Az ellenőrzés az értékelés részművelete, a mérés az adatgyűjtés eszköze, amely lehetővé teszi, hogy pontos információkat gyűjtsünk az értékeléshez.

Az értékelés célja:

- ✓ személyiségfejlesztés;
- ✓ önértékelési kép kialakítása;
- ✓ reális énkép kialakítása;
- ✓ önálló tanulásra való igény és képesség kialakítása;
- ✓ pedagógiai munka újratervezése, célok újradefiniálása, újabb célok megfogalmazása;
- ✓ iskolai, egyéni célok megvalósítása.

Értékelési alapelvek:

- ✓ valósuljon meg a tanulók személyiségi jogainak tiszteletben tartása;
- ✓ legyen gyakori, szóbeli visszajelzése is a tanulói tevékenységnek;
- ✓ legyen fejlesztő jellegű, fejezze ki a tanulónak önmagához viszonyított fejlődését, előrehaladását;
- ✓ legyen sokoldalú, változatos formájú, és feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak;
- ✓ járuljon hozzá a tanulók önértékelésének kialakításához;
- ✓ legyen objektív, megbízható, érvényes, kiszámítható;
- ✓ a személyiség alakulására, az attitűd fejlődésére is irányuljon;
- ✓ legyen személyre szóló;
- ✓ ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű;
- ✓ biztosítsa a folyamatosságot;
- ✓ az iskolai követelményrendszerre épüljön;
- ✓ legyen tárgyyszerű, mutassa meg a javítás lehetőségét;
- ✓ tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékelje;
- ✓ érvényesüljön a tanórai aktivitás és többletmunka elismerése.

Értékelésünk során követendőnek tartjuk azt az elvet, mely szerint mindennapi munkánk alapja a pozitív megerősítésre való tanári készség. Az értékelés iskolánkban rendszeres, napi szintű.

Értékelő munkánk célja a reális tanulói önértékelés kialakítása is, ezért fejlesztését pedagógiai munkánk fontos részének tartjuk. Erre szolgálnak a napi munkát indító és lezáró beszélgetőkörök (nyitó- és zárókörök), melyekben a tanulók összefoglalják aznap tanulóanyagait és összevetik azt aznap terveikkel.

Az értékelés alkalmazott típusai:

Értékelés funkciója	Az értékelés célja
<i>Diagnosztikus értékelés</i>	Helyzetfeltárás a csoport és az egyén tanulási folyamatának a tervezéséhez.
<i>Fejlesztő értékelés</i>	Információgyűjtés, tanulási nehézségek feltárása, lehetőség a korrekcióra.
<i>Szummatív értékelés</i>	A nevelési-oktatási folyamat egy szakaszának lezárásakor, egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket.

Diagnosztikus értékelés

- ✓ 1. évfolyamon szeptember-október hónapban DIFER-vizsgálatok.
- ✓ A tanév közben érkező tanulók egyéni tanulási folyamatának a tervezéséhez.
- ✓ Országos mérések eredményei, azok elemzése (idegennyelvi, matematikai, szövegértési, természettudományos eszköztudás; pályaválasztást, továbbtanulást megalapozó mérés 8. évfolyamon).
- ✓ Tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése, értékelése (5-8. évfolyam).
- ✓ További diagnosztikus mérések és értékelések csoportszinten.

Fejlesztő értékelés

- ✓ A tanulási folyamatba iktatott, célja az eredményes tanulás elősegítése, tanulási nehézségek, hibák differenciált feltárása, ezek alapján korrekció, pótlás. A mindennapi tanítási tevékenységekben jelenik meg.

Szummatív értékelés

- ✓ 2. évfolyamon tanév végén, magyar nyelv és irodalom tantárgyból, az oktatási szakasz (1-2. évfolyam) végén
- ✓ 4. évfolyamon tanév végén, magyar nyelv és irodalom tantárgyból, az oktatási szakasz (3-4. évfolyam) végén
- ✓ 2. évfolyamon tanév végén, matematika tantárgyból
- ✓ 4. évfolyamon tanév végén, matematika tantárgyból
- ✓ felső tagozaton 5-7. évfolyamon minden tanév végén magyar nyelv és irodalom tantárgyból, matematika tantárgyból
- ✓ A tantárgyi témaköröket lezáró szummatív méréseket a pedagógusok határozzák meg.
- ✓ Félévi értesítő, tanév végi bizonyítvány.

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk a napi szinten szóban elhangzó és a nonverbális jelekkel megtámogatott tanári visszajelzésekre. Ez a pedagógus számára egy olyan eszköz, amely a teljesítmény, a viszonyulás megerősítésére vagy javítására szolgál.

A napi tanulás, munka, kapcsolatok közben a pedagógus szóban megjelenő megjegyzései visszajelző funkcióval rendelkeznek, s bár nem egy mért teljesítményt jeleznek, az elismerő, buzdító értékelés ösztönzően hat a tanulásra, s hosszabb távon az önértékelő képesség is differenciáltabbá válhat hatására. Visszajelzést adhatnak a tanulóknak a diáktársak is.

A szóbeli visszajelzések mellett írásbeli visszajelzések kapcsolódnak a különféle írásbeli munkákhoz, egyéb tevékenységekhez (pl.: füzetekhez, tankönyvekhez, az írásban megjelenő feladatokhoz mérőeszközökhöz, bemutatókhoz, digitális formában létrehozott munkákhoz stb.).

Értékelés rendje:

Intézményünk – a köznevelésért felelős miniszter engedélyével – második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és tanév végén a tanulók értékelésére szöveges értékelést alkalmaz.

Szükség esetén (pl.: iskolaváltás, továbbtanulás) a félévi és év végi minősítést osztályzattal is elvégezzük.

A szöveges értékelés tájékoztatást ad arról, hogyan teljesítette a tanuló az értékelt időszak feladatait, követelményeit, illetve tartalmazza a pedagógusi észrevételekre alapozó, árnyalt, személyes jellemzést is. Társulhat hozzá a tanuló önértékelése is. Felső tagozaton minden értékelt tantárgynál egy összegző minősítő mondatl is kifejezzük a tanuló teljesítményét, előmenetelét, továbbá magatartását és szorgalmát.

A tanulók napi tanulási tevékenységén kívül az értékelés alapjául szolgáló, jellemző dokumentumok:

- ✓ haladási tervek;
- ✓ projekt-produktumok;
- ✓ tanulói füzetek, munkafüzetek;
- ✓ digitális úton létrehozott és tárgyi alkotások;
- ✓ teljesítmény mérésére használt feladatlapok, tesztek stb.

Ha iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt a szülő kéri, hogy gyermekét osztályzattal is minősítsük, második évfolyam végén és 3-4. évfolyamokon a félévi és az év végi minősítést az adott tantárgyat tanító pedagógus osztályzatra átváltja, míg a magatartást és a szorgalmat a csoportvezető/osztályfőnök.

Felső tagozaton minden értékelt tantárgy, továbbá a magatartás és szorgalom esetében a szöveges értékelést összegző minősítő mondat alapján történik az átváltás.

Teljesítmény átváltásának szabályai:

A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed kitűnőre értékelem.	- dicséret
A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed kiválóra értékelem.	- jeles
A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed jóra értékelem.	- jó
A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed megfelelőre értékelem.	- közepes
A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed alapján felzárkóztatásra szorulsz.	- elégséges
A félévi (tanévben nyújtott) teljesítményed elégtelenre értékelem.	- elégtelen

Magatartás átváltásának szabályai:

A félévben (tanév során) nyújtott magatartásodat példásra értékelem.	- példás
A félévben (tanév során) nyújtott magatartásodat jóra értékelem.	- jó
A félévben (tanév során) nyújtott magatartásodat változóra értékelem.	- változó
A félévben (tanév során) nyújtott magatartásodat rosszra értékelem.	- rossz

Szorgalom átváltásának szabályai:

A félévben (tanév során) nyújtott szorgalmadat példásra értékelem.	- példás
A félévben (tanév során) nyújtott szorgalmadat jóra értékelem.	- jó
A félévben (tanév során) nyújtott szorgalmadat változóra értékelem.	- változó
A félévben (tanév során) nyújtott szorgalmadat hanyagra értékelem.	- hanyag

Az értékelés regisztrálása:

Minden évfolyamon félévkor és tanév végén az elektronikus osztálynapló felületén rögzítjük a tanulói értékeléseket.

Félévkor nyomtatott formában, papíralapon (hivatalos pecséttel, csoportvezetői/osztályfőnöki aláírással) is megkapják a tanulók az e-naplóban rögzített értékelést.

Tanév végén a szükséges tanügyi dokumentumok (bizonyítvány, törzslap, e-napló) kitöltése, az értékelés kinyomtatása és hitelesítése után, papíralapon kapják meg a tanulók és a szülők a tanévre szóló értékelést, a köznevelésért felelős miniszter által jóváhagyott nyomtatványok alkalmazásával.

III.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló magatartását és szorgalmát szövegesen (szóban és írásban) értékeljük.

A *magatartás* értékelése az életkori sajátosságokhoz igazodik. Kifejezi a tanuló közösséghez, annak tagjaihoz, önmagához való viszonyát, felelősségérzetét, önállóságát, a közösség érdekében végzett tevékenységét, viselkedését, hangnemet, beszédkulturáját, a házirend és a közösen hozott szabályok betartására való képességét.

A *szorgalom* értékelése az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanuló tanulmányi munkához való viszonyát (pontosság, minőség, rendszeresség, önállóság, aktivitás), köteleességtudatát, környezetének rendben tartására való képességét.

A magatartás és szorgalom értékelési szempontjait a csoportvezető/osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel az első szülői tájékoztatón.

A tanuló magatartását és szorgalmát a beszélgetőkörökben a tanuló maga, a csoport többi tagja, és a csoportvezető szóban, napi rendszerességgel értékelheti.

Félévkor és a tanítási év végén a tanulók magatartás és szorgalom minősítését a csoportvezetők/osztályfőnökök a csoportban tanító pedagógusok véleményének meghallgatásával állapítják meg, és szöveges értékelés formájában küldik meg a szülőknek.

Iskolánkban kevésbé alkalmazzuk a hagyományos (tárgyi) jutalmazási formákat. Szeretnénk, ha a tanulók számára az elvégzett feladat öröme maga lenne a jutalom. Ezért a pedagógusok folyamatosan visszajelzést és pozitív megerősítést adnak a tanulóknak a haladásukról, fejlődésükről, az elvégzett feladatokról. A folyamatok megélését, a jól végzett munka örömét tekintjük jutalomnak.

III.13. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanuló részvétele szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra. Ez utóbbi intézményünk helyi tantervében nem szerepel.

Helyi tantervünk meghatározza, hogy melyek azok a kötelező és kötelezően választandó tanórák (tantárgyak), amelyeken az adott évfolyam minden egyes tanulójának részt kell vennie. A gyermek, tanuló fel- vagy átvételekor, azaz a beiratkozással, a szülő/gondviselő ezek vállalásáról is nyilatkozik.

A Nemzeti alaptanterv a kötelező alapóraszámok mellett szabadon tervezhető órakeretet is biztosít az intézmények helyi tanterve számára, azaz a szabadon tervezhető órakeret terhére beépíthetők a helyi tantervbe azok a tantárgyak, amelyek az oktatásért felelős miniszter által közzétett kerettantervvel rendelkeznek.

Nevelőtestületünk döntése alapján kötelezően választandó tantárgyak:

- ✓ Alsó tagozaton a szabadon tervezhető órakeret terhére 1-3. évfolyamon az idegen nyelv (angol nyelv) oktatását szervezzük meg heti 2-2 órában.
- ✓ A hon- és népismeret (5. évfolyam), illetve a dráma és színház (6. évfolyam) tantárgyak beépítése a szabadon tervezhető órakeret terhére jogszabályi kötelezettség. A dráma és színház tantárgy szervezése során élünk a projektmódszer, a témahetek tartása és a tömbösítés lehetőségével. Ebben az esetben előnyben részesítjük a teamtanítást.

Amennyiben a tantárgyfelosztás lehetőséget ad rá, diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, mely pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

A kötelezően választott tantárgyak esetében a szülő/gondviselő a beiratkozási okmányok aláírásával tudomásul veszik, hogy az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni ezeket a tantárgyakat is, mint a kötelező tantárgyakat.

A tantárgyfelosztásról, a tantárgyakat oktató pedagógusok személyéről az iskola intézményvezetője dönt, figyelembe véve a szakos ellátottságot, az egyenletes terhelést, az esélyegyenlőséget.

Szabadon választható foglalkozások

A szabadon választható foglalkozások órakerete az összes egyéb foglalkozások időkeretének terhére szervezhető. A tanuló érdeklődésének megfelelően választhat a felkínált foglalkozások közül. A szabadon választható foglalkozások játékosan, tapasztalati úton kapcsolódnak az elsajátítandó tananyaghoz. Fontos szempont, hogy a tanulók a kötelező ismeretanyagon túl valódi, használható tudást szerezzenek.

Az erről szóló tájékoztató tartalmazza azt is, hogy várhatóan melyik pedagógus fogja a foglalkozást tartani. Minden tanévben május 20-áig fel kell mérni, hogy hány tanuló milyen szabadon választható foglalkozáson kíván részt venni. Az igényfelmérés alapján, továbbá az iskola lehetőségeinek a figyelembevételével minden tanév elején az intézményvezető dönt az indítható foglalkozásokról.

A szülő/gondviselő írásban kérvényezi gyermeke számára a foglalkozáson való részvételt. Ha a tanulót felvették a szabadon választható foglalkozásra, köteles azon részt venni a tanítási év végéig, vagy ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó óra befejezéséig. Ha a tanuló a foglalkozásról távol marad, a mulasztását igazolnia kell. Ha nem igazolják a távolmaradást, a mulasztás igazolatlan.

A választás módosítására indokolt esetben, október végéig van lehetőség, az intézményvezetőnek címzett írásbeli kérelem alapján.

III.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön (Biatorbágy) – történeti múltját tekintve is – a magyar lakosság mellett a német nemzetiség jelenik meg nagyobb lélekszámban, és őrzi kultúráját. (Elenyésző mértékben magukat román vagy szerb nemzetiségűnek vallottak is élnek a településen – a 2011-es népszámlálás idején számuk 0,6, ill. 0,2 %.)

Törekszünk arra, hogy könyvtárunkban a német nemzetiség kultúráját, hagyományait, szokásait, művészetét bemutató ismeretanyag rendelkezésünkre álljon. Nem külön tantárgyként, hanem a különféle tantárgyak (leginkább magyar nyelv és irodalom, ének-zene, történelem, hon- és népismeret, dráma és színház) tantervi tartalmaiba beépítve jelennek meg a főként képzőművészeti, zenei, történelmi, irodalmi, életmódbeli tartalmak. A tanórákon kívül további lehetőségeket jelentenek a nemzetiség kultúrájának a megismerésére kiállítások, múzeumok, színházi előadások, hangversenyek látogatása, a projekttémákba történő beillesztése, illetve a helyi német nemzetiségi önkormányzat bevonása a megismerési folyamatba.

Mindezek által jól alakítható az a magatartásforma, mely elismeri és tiszteletben tartja a másságot, toleranciára nevel.

III. 15. Magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette.

Amennyiben a gyermeket tanító pedagógusok úgy ítélik meg, hogy az egyéni felzárkóztatás mellett sem juttatható el a gyermek legalább elégséges szintre egy adott tanév követelményeit tekintve, s ez a következő tanév anyagának elsajátításában jelentősen akadályozná, a csoportvezetők/osztályfőnökök javasolják a szülőnek/gondviselőnek és a gyermeknek az évfolyamismétlést.

A magasabb évfolyamra lépésről a nevelőtestület dönt kizárólagos tanügyigazgatási jogkörében eljárva.

Mivel figyelembe vesszük az eltérő ütemű egyéni fejlődést, ezért az egyes nevelési-oktatási szakaszok végén, azaz második, negyedik, hatodik évfolyamokon, mint kimeneti pontokon vizsgáljuk felül hangsúlyosan azt, hogy tanulóink teljesítették-e a helyi tantervünkben megjelenített tanulási eredményeket.

Az iskola intézményvezetője a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának a megismétlését, abban az esetben is, ha a tanuló az előírt követelményeket teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

Amennyiben a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítette, tanulmányok alatti vizsgát köteles tenni. Az erre vonatkozó szabályozást lásd a Tanulmányok alatti vizsga (II.16.) című részben!

A tanuló az intézményvezető engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A szabályzat elfogadása és jóváhagyása

A Tópark Óvoda és Általános Iskola pedagógiai programja az alábbi módon került elfogadásra:

Elfogadta

- ✓ az intézményi nevelőtestület,

jóváhagyta

- ✓ az intézményvezető,
- ✓ a fenntartó (és egyben működtető);

egyetértési jogával élt

- ✓ a fenntartó (és egyben működtető);

véleményezési jogával élt

- ✓ az iskolai diákönkormányzat.

2. Legitimációs záradék

A pedagógiai program hatálybalépése

A módosított pedagógiai program 2023. év 09. hó 1. napján az intézményvezetői és fenntartói jóváhagyással lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált pedagógiai program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2022. év 09. hó 1. napján hatályba lépett (előző) pedagógiai program.

A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, jogszabályváltozás esetén, vagy ha a módosítását az intézményi nevelőtestület 25 százaléka kezdeményezi. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell beterjeszteni. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik a megalkotásának szabályaival.

Kelt: ...BIAITORBÁGY..., 2023. év MAJUS hó 25 nap

.....
intézményvezető

OM: 201338
2051 Biatorbágy
Sasbérc utca 1.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Jelen módosított pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata

2023. év Május hó 24. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során gyakorolta.

Kelt: Biatorbágy, 2023. év Május hó 25. nap

Felvincz Anna

diákönkormányzat vezetője

Jelen módosított pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2023. év Május hó 25. napján tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Göncz Karolina

hitelesítő nevelőtestületi tag

Jelen módosított pedagógiai programot a mai napon intézményvezetői jogkörömben jóváhagyom.

Kelt: Biatorbágy, 2023. év Május hó 25. nap

Lelke Zoltán

intézményvezető

OM: 201338

6051 Biatorbágy
Gáspár utca 1.

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen módosított pedagógiai programot a Mindset Nonprofit Kft. 2023. év. május. hó. 24.napján tartott ülésén megtárgyalta, mint az intézmény fenntartója és működtetője, egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Biatorbágy, 2023. év. május. hó. 25.nap

Mindset Nonprofit Kft

2051 Biatorbágy, Körös u. 2/a

Adószám: 14215087-2-13

Száma: 19918001-00000057-69950009

fenntartó képviselője

A dokumentum nyilvánossága

A dokumentum megtekinthető az alábbi helyeken:

- ✓ az iskola titkárságán,
- ✓ a fenntartó székhelyén,
- ✓ az intézmény honlapján,
- ✓ a köznevelés információs rendszerének elektronikus felületén.

MELLÉKLET

1. Helyi óvodai nevelési program

(Porkolábné dr. Balogh Katalin - Dr. Páli Judit - Pintér Éva - Szaitzné Gregorits Anna:
Komplex prevenciós óvodai program intézményi adaptációja)

FÜGGELÉK

1. A pedagógiai program szabályozását meghatározó jogszabályok

Törvények

- ✓ Magyarország Alaptörvénye
- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- ✓ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- ✓ 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- ✓ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Rendeletek

- ✓ 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- ✓ 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ✓ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ✓ 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról

2. Alapító okirat